

Barikādēm – 30!

Foto - E. Gabranovs

Mācību stunda tiešsaistē. Masu informācijas līdzekļi vēsta, ka barikāžu laiku pieminēsim plaši, bet attālināti – ar daudzveidīgu programmu Latvijas Televīzijā, Latvijas Radio un citos formātos. Arī Stacijas pamatskolā atceres pasākums notika attālināti (foto).

Edgars Gabranovs

Pagājuši jau trīsdesmit gadi kopš Latvijas Tautas frontes organizētā barikāžu laika, kurā piedalījās Latvijas neatkarības aizstāvji. Alkas pēc neatkarības un tautas ticība bija tā, kas janvāra barikāžu dienās liesmoja līdz ar spožajiem uguns kuriem. Pagājušajā nedēļā Stacijas pamatskolas 6.-9.klašu audzēkņi “Zoom” tiešsaistes mācību stundā “Barikādēm -30!” ieklausījās dokumentālajā filmā iemūžināto barikāžu dalībnieku atmiņu stāstos, kā arī uzdeva jautājumus mūspuses cilvēkiem, kuri pirms 30 gadiem kļuva par vēsturiskā notikuma aculieciniekiem.

Kubulu pagasta iedzīvotājs un barikāžu dalībnieks Jānis Ločmelis atzina, ka 1991.gada 13.janvārī, tāpat kā vairums iedzīvotāju, arī viņš skatījās ziņas par padomju militāristu uzbrukumu Viļņas TV, radio un citiem objektiem 12.janvāra naktī, kad tika nogalināti 14 un ievainoti 110 cilvēki: “Protams, bija skaidrs, ka notiek ļoti nopietnas lietas. Tāpat nebija ne vismazāko šaubu, ka jādodas uz Rīgu, lai pievienotos barikāžu dalībniekiem. Arī līdz tam nebiju malā stāvētājs, jo Balvos aktīvi darbojās Tautas fronte. Ko atceros? Atmiņā palikuši milzīgie akmeņi starp Saeimas ēku un Doma laukumu. Starp divmetriem akmeņiem bija šaura spraudziņa, caur kuru varēja iziet viens cilvēks. Valdija kopības sajūta. Man nereti jautā, kur jūs nakšņojāt? Godīgi sakot, neatceros, bet acimredzot kaut kur tomēr gulējām. Sēdējām pie uguns kuriem, bija autobusi, tolaik vēl darbojās planetārijs... Gaidījām katru nākamo dienu. Tas bija ar gara spēku piesātināts laiks – ar gara spēku, ne karaspēku!” Arī Balvu Novada muzeja vadītāja Iveta Supe pirms 30 gadiem, būdama studente, atradās Rīgā. Viņa pastāstīja, ka tolaik bija Šekspīra sesija: “Apguvām dramaturģiju - tas sakrita ar to, kas notika Rīgas ielās. Barikāžu laika sajūtas salīdzinā ar Dziesmu svētkiem, ar milzīgu tautas kopību, nedomājot par sekām. Nopietnie vīri situāciju daudz labāk izprata, bet man kā jaunai meitenei baiļu nebija. Latvija noturējās ne ar fizisko spēku, jo bija jaušams arī visas pasaules netveramais atbalsts. Viens no mūsu uzdevumiem bija sargāt Ļeņina pieminekli. Iespējams, jaunā paaudze jautās, kas tas tāds Ļeņins ir? Ļeņina piemineklis bija katrā pilsētā, turklāt vēl šobrīd tas apskatāms Balvu ezera krastā. Kāpēc mēs sargājām citas varas pieminekli? Lai neradītu provokācijas, jo jebkura agresija vai vardarbība varēja kļūt par iemeslu, lai

pretējā puse uz visniecīgāko darbību atbildētu ar agresīvu pretdarbību. Re, sūtīsim tankus, lai jūs nomierinātu. Latvija šādu iemeslu nedeva.”

Savukārt Stacijas pamatskolas direktore Ruta Bukša atklāja, ka sešgadīgajam dēlam atgādinājusi, ka viņam jānoskaidro, vai kāds no ģimenes locekļiem ir bijis barikādēs: “Dēls pagriezās un teica: “Protams, neviens, jo mēs taču nedzīvojam Rīgā.” Lūk, bērni, barikādēs Rīgā nebija tikai rīdzinieki. To redzējāt dokumentālajā filmā, to sakām mēs – visa Latvija bija vienota! Cilvēki uz galvaspilsētu brauca no kolhoziem, padomju saimniecībām, skolām, dažādām iestādēm, arī neorganizēti un individuāli, lai parādītu savu attieksmi un tautas vienotību.” Zīmīgi, ka arī pati Ruta barikāžu laikā Rīgā bija kopā ar Smiltenes Valsts tehnikuma studentēm. “Mēs bijām dziedoša kompānija. Pie Ministru kabineta nodzīvojam vienu nakti, kur dziedājām patriotiskas un latviešu tautasdziesmas,” atminas viņa.

I.Supe skolēnus informēja, ka pirms pieciem gadiem izdota grāmata “Bija tāds laiks... 1991... Janvāra barikādes”, kurā apkopoti mūspuses barikāžu dalībnieku atmiņu stāsti. Vaduguniete un grāmatas redaktore Maruta Sprudzāne jautāta, kādas pārdomas raisa barikāžu aizstāvju atceres diena, atgādina, ka pirms pieciem gadiem janvārī Balvu Kultūras un atpūtas centrā bija skaists pasākums: “Pilna zāle cilvēku, satikšanās izjūtu, atmiņu un pārdomu gaisotne. Tagad domāju, cik labi, ka Juris Boldāns, toreizējais Balvu novada domes deputāts, uzstāja, ka vajag saņemties un izdot grāmatu par laiku, kas reiz bija un kuru no sirds dzīvoja tūkstošiem cilvēku. Jo atmiņas izbalē, dziest tāpat kā paši cilvēki. Dziest arī janvāra uguns kuri. Skumji, ka pat barikāžu trīsdesmitgadē mūsu pilsētas ielas tik klusas. Tomēr gribējās kādu vientuļu uguns kuru un tējas katliņu, aizdegtus tāpat vien simboliski, kaut vai ar digitalizācijas palīdzību. Pagājuši tikai trīsdesmit, un tik daudzu vairs nav šaisaulē. Bet grāmatas lappusēs ir un paliks viņu vārdi, tāpat arī uzņēmumu un iestāžu nosaukumi. Gan jau kāds to pārlasis vēl pēc gadiem. Man pašai ir īpašas izjūtas, pāršķirstot šīs lappuses. Šķiet, viņi visi tepat vien ir, joprojām dzīvi, tādi vienkārši un atklāti cilvēki, kuri no sirds ticēja, ka neatkarīgā valstī dzīvosim daudz, daudz labāk. Tā negribējās pieļaut, ka varai un naudai tomēr ir daudz lielāks spēks, tās iemantotājiem pavisam citāds raksturs un seja. Un arī par to varētu uzrakstīt grāmatu...”

Īsziņas

Stājas spēkā izmaiņas par ievēlamo deputātu skaitu

15.janvārī stājas spēkā vēl vieni grozījumi Republikas pilsētas domes un novada domes vēlēšanu likumā, ar kuriem mainīts pašvaldību domē ievēlējamo deputātu skaits. Mainās arī likuma nosaukums. Turpmāk tas būs Pašvaldības domes vēlēšanu likums. Atbilstoši jaunajiem nosacījumiem, turpmāk novados ar iedzīvotāju skaitu līdz 30 000 domē būs 15 deputātu, novados ar

iedzīvotāju skaitu no 30 001 līdz 60 000 - 19 deputātu, bet novados ar vairāk nekā 60 000 iedzīvotāju - 23 deputātu. Savukārt valstspilsētās ar iedzīvotāju skaitu līdz 50 000 iedzīvotāju domē būs 13 deputāti, bet valstspilsētās ar vairāk nekā 50 000 iedzīvotāju - 15 deputāti. Rīgas domē ievēlējamo deputātu skaits paliek nemainīgs – 60 deputātu, taču vēlēšanas Rīgas pašvaldībā šogad nenotiks.

Atgādinām, ka 120 dienu garais priekšvēlēšanu aģitācijas periods sāksies 6.februārī un ilgs līdz vēlēšanu dienai – 5.jūnijam.

Nākamajā
adugunī

● **Vispirms ir cilvēks, nevis diagnoze**
Atgriežoties pie publicētā

● **Lielā ūdens iesvētīšana**
Svin svētkus

Vārds žurnālistam

Ingrīda Zinkovska

Vizinoties aiz automašīnai piestiprināta minerālmēslu maisa, ceļu satiksmes negadījumā bojā gājusi pusaudze. Maiss, kurā iekšā bija kamera un matracis, bet uz tā atradās divi jaunieši, likumā noslīdēja no ceļa braucamās daļas un ieslīdēja grāvī. Jaunietis turpat no maisa nokrita, bet meitene trieciena rezultātā atsītās pret grāvī esošo caurteku un koku, kā rezultātā no gūtajām traumām mira.

Jaunā gada sākumā glābšanas dienesti reģistrēja vēl kādu notikumu. Kāda sieviete, pastaigājoties ar mazuli bērnu ratiņos, pamanīja un izglāba mazgadīgu zēnu, kurš spēlējoties bija ieslīdējis vietējā diķī un pats saviem spēkiem vairs netika ārā.

Iestājoties labvēlīgiem laika apstākļiem ziemas vai vasaras atpūtai, cilvēki katru gadu uz nebedu, bieži vien bez apdomas, metas izbaudīt gan sniega un ledus, gan ūdeņu burvību, bieži vien nedomājot par sekām. Ja pieaugušajiem pilnīgi noteikti var pārmet neapdomību, tad bērniem un pusaudžiem, kā šajā gadījumā, pie vainas ir arī vecāki un amatpersonas. Acīmredzot ar bērniem un pusaudžiem jārunā gan par ceļu satiksmes drošību, gan drošību uz ledus un ūdens, arī audzinot viņus par patstāvīgiem, bezbailīgiem un drosmīgiem cilvēkiem. Audzinot nedrīkst aizmirst arī senseno teicienu: "Sargi sevi pats, un Dievs tevi sargās!" Zināmos apstākļos zināma atbildība gulstas arī uz amatpersonām. Pēc notikuma, kad diķī ieslīdēja mazgadīgs zēns, šis apdzīvotās vietas pagasta vai novada vadība ar steigu apņēmas diķi norobežot ar tīklu vai sienu ruloniem. Iespējams, par to varēja iedomāties jau agrāk. Uzteicami, ka kāds parūpējies, lai siena rulonus novietotu Balvos, Bolupītes krastā, kur bērni vizinās ar ragaviņām, ko secināju, pastaigājoties pa parku.

Latvijā

Sāk skatīt novadu prasības Satversmes tiesā.

Satversmes tiesa sāka skatīt pirmo lietu par Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumu, lai vērtētu Ikšķiles pilsētas un Tinūžu pagasta pievienošanu Ogres novadam, un Skultes pagasta pievienošanu Saulkrastu novadam. Pirmajā tiesas sēdē izteikties paguva abu novadu pārstāvji un Saeimas pārstāvis, advokāts Lauris Liepa. Abas pašvaldības uzskata, ka reforma tiek īstenota, neatbilstoši Satversmei un Eiropas hartai, nav notikusi pietiekama konsultēšanās ar vietējiem iedzīvotājiem un vietvarām.

Komponistam un mūziķim Raimondam Paulam apritēja 85. Valsts prezidents Egils Levits sveica Raimondu Paulu 85 gadu jubilejā, uzsverot Maestro mūža ieguldījumu Latvijas mūzikā. Prezidents teica, ka laika gaitā ir sestais Valsts prezidents, kurš sveic jubilāru. Prezidenti nāk un iet, bet Raimonds Pauls paliek. Tā ir paliekoša vērtība visiem latviešiem Latvijā un ārpus valsts robežām. Prezidents Raimondu Paulu novērtēja kā absolūtu fenomenu. Vairākas paaudzes izaugušas ar viņa mūziku un joprojām ar to dzīvo. Viņa melodijas aizskanējušas tālu aiz valsts robežām.

Mūžībā devusies Astrīda Kairiņa. Mūžībā devusies Latvijas Nacionālā teātra aktrise Astrīda Kairiņa, kurai 8. aprīlī būtu apritējuši 80 gadi. Viņas nozīmīgākās lomas bijušas Zane izrādē un filmā "Pūt, vējiņi", Jūlija "Liliomā", Antonija "Skroderdienās Silmačos", Liena "Mērnīku laikos", Ieva "Indrānos" un citas. Lielākos panākumus aktrisei sagādāja Luras loma "Ezera sonātē", Ieva "Tauriņdejā".

Mūžībā devusies dzejniece Kornēlija Apškrūma. 83 gadu vecumā mūžībā devusies dzejniece Kornēlija Apškrūma. Jau vairākās paaudzēs viņas vārds saistījies ar vēlējuma rindīnām apsveikuma kartītēs. Lielu popularitāti iemantojuši viņas dzejas krājumi, kuros apkopot apsveikumu un vēlējumu dzejoļi. Darba mūžs dzejniecei bija saistīts ar Virešu bibliotēku. Daudzus gadus tā bija viena no labākajām bibliotēkām, uz kuru brauca smelties pieredzi kolēģi.

(No interneta portāliem "www.delfi.lv", "www.kasjauns.lv")

Noslēdzies konkurss "Skaistākais Ziemassvētku noformējums"

Sagādāt prieku sev un citiem

Zinaida Logina

Rugāju novadā noslēdzies konkurss "Skaistākais Ziemassvētku noformējums", kuram bija pieteikušies deviņi dalībnieki.

Sabiedrisko attiecību speciāliste Agrita Luža stāsta, ka ar oriģinālām idejām, spožām gaišmiņām un radošu pieeju Rugāju novada iedzīvotāji 2020. gada decembra nogalē saposa savus nekustamos īpašumus, radot prieku gan paši sev, gan apkārtējiem.

Vērtēja četrās kategorijās

"Konkursu jau ceturto gadu izsludinājām ar mērķi rosināt iedzīvotāju interesi par novada vizuālo tēlu Ziemassvētku un gadu mijas laikā, kā arī veicināt iedzīvotāju, nekustamo īpašumu īpašnieku (nomnieku) vai apsaimniekotāju, uzņēmēju un iestāžu aktīvu līdzdalību svētku noformējuma veidošanā," stāsta A. Luža. Viņa atklāj, ka noformētos objektus vērtēja četrās kategorijās: privātmāju noformējums, daudzstāvu dzīvojamās mājas noformējums, uzņēmumu un sabiedrisko ēku noformējums. Dalībai konkursā "Skaistākais Ziemassvētku noformējums" 2020. gadā pieteicās deviņi dalībnieki. Pieteikumā bija iespēja norādīt un gūt papildus punktus, pastāstot par savām tradīcijām Ziemassvētkos. Apkopojot iesūtītās tradīcijas, žūrijas komisija atzina, ka tās ir ģimeniskas, sirsnīgas un dod iespēju līdzcilvēkiem sanākt kopā, lai, piemēram, spēlētu spēles, dotos pastaigā, parādītu sevi īpašā talantu šovā, atskatītos uz aizejošo gadu un parunātos. Ģimenes lokā neizpalika arī dzejoļu skaitīšana un dziesmu dziedāšana pie eglītes.

Varēja balsot ikviens

Šogad ikvienam interesentam tika dota iespēja nobalsot par sev tikamāko noformēto objektu sociālajā tīklā www.facebook.com/Rugaju_novads. Atsaucība bija liela, konkursa simpātiju balvu ieguva biedrības "Neatkarība Balt." noformētais objekts Beņislavā. Rugāju novads vēl radošu un skaistu domu lidojumu, lai arī nākamajā gadu mijā izdotos visiem kopā radīt gaišu svētku noskaņu, noformējot nekustamos īpašumus! Visi konkursa dalībnieki saņēms dāvanu kartes no veikala "Valdis", novada kalendāru 2021. gadam, kā arī prezentācijas materiālus no Rugāju novada domes," atklāja Agrita Luža.

Izrotā pat traktoru

Vita Zuša kopā ar vīru Kristapu no "Mežainēm", kuri ieguva pirmo vietu privātmāju noformējumā, izrotājuši pat traktoru. "Smejos, ka uz to brīdi, kad traktors stāvēja bez vajadzības, to izrotājām. Kad vajadzēja vest sienu, gaišmiņas noņēmām, lai pēc darba uzliktu atpakaļ," stāsta Vita. Viņa atzīst, ka šogad ļoti gribējies sapost māju par prieku pašiem un bērnam. Saposuši iekštelpas, tad likuši gaismu virtenes ārpusē. "Pamazām sākām rotāt jau no pirmās Adventes. Jo vairāk salikām gaišmiņu, jo vairāk gribējās - vēl šeit, vēl tur... Izmantojām gan vecās gaismu virtenes, gan daudz pirkām no jauna. Kad uzsnīga sniegš, prieks bija neveltots - uzreiz radās svētku noskaņa. Neslēpšu, elektrības rēķins bija lielāks, bet tas nebija šķērslis priekam. Tagad gan pamazām rotājumus noņemam, jo dažās virtenēs lampiņas ir pārdegušas," secina Vita. Viņa piebilst, ka prieku par rotājumiem paiduši arī kaimiņi. Tiesa, tie izskanējuši telefoniski un ar izsiņu palīdzību, jo ciemoties liegts. Sākotnēji Vita ar ģimeni konkursam pieteikties nedomāja, taču, pabraucot apkārt un paskatoties, kā svētkiem saposušies citi, nodomājuši - kāpēc nē, jāmēģina. Nu prieks par pirmo vietu un stimulē cinsties arī nākamgad.

Prieks par uzsnīgušo sniegu

Biedrība "Neatkarība Balt.", kas atrodas Beņislavā, ieguva simpātiju balvu un 3. vietu privātmāju noformējumā. Lina

Konkursa rezultāti:

Simpātiju balva: biedrība "Neatkarība Balt."

Privātmāju noformējums: **1. vieta** – Vita Zuša; **2. vieta** – Jānis Luža; **3. vieta** – biedrība "Neatkarība Balt."; **3. vieta** – Vilnis Ozoliņš.

Pateicība par dalību konkursā – Alda Mieriņa.

Sabiedrisko ēku noformējums: **1. vieta** – Lazdukalna saietas nams; **2. vieta** – Rugāju novada vidusskola.

Uzņēmumu noformējums: **1. vieta** – biedrība "Silenieku skola";

Daudzstāvu dzīvojamās mājas noformējums (dzīvokļa balkoni, lodžijas, logi u.c.) - **1. vieta** – Eva Leone.

Foto - no personīgā arhīva

"Mežainēs" izrotā pat traktoru. Idejas par māju rotāšanu nereti aizsniedzas vēl tālāk - ar spīdīgām virtenēm saimnieki izrotāja pat traktoru.

Tarasova stāsta, ka svētkiem posties sāka jau decembra sākumā: "Visas rotaļlietas, dekorācijas, no kurām daudzas bija gatavotas arī pašu rokām, uzstādījām un kārtojām, lai izskatās skaisti. Daudzi mums teica paldies, ka esam radījuši mazu brīnumu šajā daudzziem tik smagajā laikā. Tas mums deva iedvesmu un iedrošināja pieteikties konkursam. To, kādi rotājumi ir citiem, redzējām tikai fotogrāfijās, daudz nekur apkārt nebūrojām." Viņa saka, ka fotogrāfijās redzamais neko daudz neatklāj, to vajadzēja redzēt pašu acīm un uz vietas.

Lazdukalna saietā namu pirmo reizi konkursam pieteica Sarmīte Akmentiņa, iestāde uzreiz ieguva 1. vietu sabiedrisko ēku noformējumu kategorijā. "Rotāt namu sākām jau laikus - decembra sākumā. Man bija lieli palīgi - Kaspars Leons, Agris Kalnējs, Kristīne Serga, Vija Kalniņa. Bija prieks censties, jo tagad ir gandarījums par paveikto. Izveidojām fotostūrīti ar trīs sniegavīriem un eglītēm. No agroplēves saveidojām sniega kupenas, bet jauki, ka uzsnīga īsts sniegš, darot pasauli baltāku. Vēlējāmies noformējumu zilā krāsā, lai namiņš ir kā ledus karaliene," stāsta Sarmīte. Viņa piebilst, ka šogad apskatījusi skaisti izrotātās ēkas un vietas arī Tilzā, Vectilzā, Bērpilī, Naudaskalnā, arī Balvos. Sarmīte uzskata, ka reizēm nemaz nevajag daudz, lai sagādātu prieku, Tā, iebraucot Bērpilī, pie estrādes bijusi uzlikta grezni rotāta eglīte, kura droši vien priecējusi ne vienu vien garāmbraucēju. "Naudaskalnā mājas bija izrotātas kā pasakā!" prieku pauž Sarmīte, izsakot nožēlu, ka cilvēki nevar satikties klātienē.

Lai tumsa atkāpjas!

Biedrība "Silenieku skola" godalgotās vietas konkursā iegūst jau vairākus gadus. Aija Moroza, kura dzīvo Silenieku skolā, ārkārtas situācijā daudz laika pavada ar meitu Līgu un viņas ģimeni. "Visus lielos darbus rotāšanā paveica Līga ar Arti. Jā, saposts bija viss pagalmā. Reizēm uz ceļa redzu piebraucam kādu mašīnu, cilvēki apstājas un papriecājas. Brīdī, kad ieraugu uzsnīgam sniegu, redzu izrotātu māju, pagalmu, rodas pavisam citas izjūtas - gribas dzīvot pilnu krūti! Posties sākām jau novembra beigās, kad sākās tumšais laiks. Labi, ka mūsposē sniega šobrīd ir ļoti daudz, mazbērni var baudīt ziemas priekus," saka Aija. Viņai patīk baudīt dabu, jo tā uzlādē, tāpēc dzīve meža vidū dod daudz vairāk enerģijas. Aija pat iedomāties sevi nevar lielpilsētas burzmā. Savukārt Līga Moroza-Ušacka piebilst, ka svētku rotājumus papildina katru gadu. "Meklējam, kas piestāvētu jau iegādātajiem. Lielie rotājumi eglei uz šejieni, pateicoties vīram, atceļojuši no Norvēģijas. Gribas, lai ir gaumīgi un saskanīgi. Rēķini par elektrību neuztrauc, jo prieks stāv pāri visam," uzskata Līga, piebilstot, ka visu, kas bija iecerēts, šogad pat neuzlika.

Vakcinē arī Balvos un Gulbenē

Ziņu par izteikti sliktām blaknēm nav

Vakcinācija pret Covid-19 turpinās, arī šonedēļ šo iespēju izmanto Balvu un Gulbenes pusēs medicīnas darbinieki. Kā tā organizēta, kurās vietās notiek, kāda ir atsaucība, kā arī par Covid-19 pacientu ārstēšanas iespējām Balvos, vairāk stāsta Gulbenes struktūrvienības galvenā ārsta pienākumu izpildītāja SIGITA DRUBIŅA. Viņa ir atbildīgā arī par vakcinācijas procesa norisi slimnīcu apvienībā.

Pirmās vakcinācijas nedēļas laikā (no 7. līdz 13. janvārim) Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienībā sapotējušies 110 darbinieki. Vislielākā atsaucība bijusi ārstu vidū – vakcinējušies 40 ārsti, kas ir vairāk nekā puse no visiem apvienībā strādājošajiem ārstiem. Savakcināti 44 vidējā medicīniskā personāla darbinieki, tostarp ārsta palīgi, māsas, māsu palīgi, sanitāri un ārstniecības atbalsta personas - fizioterapeiti, vecmātes, radiologa asistenti, podologi, kā arī vēl 26 iestādes darbinieki.

Pastāstiet, kā organizēta vakcinēšanās slimnīcu apvienības mediķiem?

-Vakcinācija sākas Balvos 7. janvārī. Balvu slimnīcā ir iekārtots speciāls kabinets ar nepieciešamo aprīkojumu, tostarp arī pirmās palīdzības sniegšanas līdzekļiem gadījumā, ja kādam sāktos alerģiska reakcija. Bija uzrunāti slimnīcu apvienības darbinieki un, saņemot viņu piekrišanu, izveidoja sarakstu. Vakcinēto skaits rūpīgi jāplāno, saskaņojot ar vakcīnu devu daudzumu, jo tās drīkst uzglabāt ledusskapī tikai piecas dienas. Dotajā brīdī izmantojam Pfizer firmas vakcīnu. Pirmie, protams, savakcinējās mediķi un darbinieki, kuri strādā vai apmeklē Covid-19 pacientu nodaļas. Uz Balviem sākotnēji brauca vakcinēties arī mediķi no Gulbenes. Pirmajās dienās savakcinējās 60 apvienības darbinieki.

Slimnīcu apvienībā strādā aptuveni 300 darbinieku. Ācīmdrozot, vakcinācijas temps vēl jāpaaugstina.

-Sākotnēji šo iespēju piedāvāja tikai mediķiem, kuri ir tieši saskarsmē ar Covid pacientiem. Aizvadītajā nedēļā vakcinācija sākas arī Gulbenē, ģimenes ārsta praksē, bet šonedēļ tā Gulbenē notiks neatliekamās medicīniskās palīdzības punktā. Iespēju sapotēties izmanto pārējie medicīniskie darbinieki, kuri, iespējams, ir pārdomājuši savu attieksmi, vērojot kolēģus, un kļuvuši drosmīgāki. Tāpēc vakcinēto loks paplašinās – klāt nāk ģimenes ārstu prakšu darbinieki. Tagad ir skaidrība, ka var vakcinēt visas ārstniecības personas, tātad arī darbiniekus no zobārstu, higiēnistu, ginekologu vai acu ārstu praksēm, arī skolu vai citu iestāžu medmāsas. Protams, vispirms viņiem visiem ir jāpiesakās, nosūtot savu pieteikumu. Informāciju par to var atrast mūsu mājas lapā. Tad mūsu darbinieks sazināsies un pierakstīs uz konkrētu dienu un laiku. Jābūt stingrai rindai, viss precīzi jāievēro.

Kāda ir prognoze šonedēļas vakcinācijai?

-Izskatās diezgan laba atsaucība. Gulbenē uz divām dienām pieteikušies gandrīz četrdesmit cilvēku, Balvos - 24. Pieteikušies zobārsti, laboratoriju darbinieki, medmāsas. Nav ziņu, ka būtu

izteikti sliktas blaknes tiem, kuri jau vakcinējušies. Nekas nopietns nav. Drīzāk tās ir reakcijas, piemēram, temperatūra 37, sāpes injekcijas vietā, apsārtums, stīvāka roka vienu vai divas dienas. Kādam parādās arī galvassāpes, vispārējs vājums. Šādas reakcijas apliecina, ka vakcīna iedarbojas. Reakcijas nav tādas, ka ļoti traucētu, lai cilvēkam būtu jānodod mājās un jāpaliek gultā. Liela daļa mediķu vakcinējas savu dežūru laikā un turpina pilnvērtīgi strādāt.

Kādas bija izjūtas Jums pašai?

-Es savakcinējos svētdienā, 10. janvārī. Nakti sāpēja roka, jutīgāks kļuva kreisais plecs, bet otrajā dienā viss bija kārtībā.

Kā vērtējat Balvos divu izveidoto Covid-19 nodaļu darbu. Vai ārstnieciskais process mūspuses pacientiem nodrošināts pilnvērtīgi?

-Pacientu skaits nodaļās ir mainīgs, bet aizvadītās nedēļas dienā Balvos bija liels slimnieku pieplūdums, jo Alūksnē uz laiku aizvēra terapijas nodaļu. Līdz ar to klāt nāca ne tikai Covid pozitīvie pacienti. Covid nodaļās vidējie mirstības rādītāji ir lielāki nekā cita profila nodaļās. Pārsvārā saslimst gados veci ļaudis, kuriem jau ir smagas hroniskas saslimšanas un, pievienojoties vēl Covid infekcijai, organismam ir milzu slodze, kas var būt nepanesama. Taču pēdējā laika tendence tāda, ka slimnīcā nonāk arī gados daudz jaunāki Covid-19 pacienti – trīsdesmitgadnieki un četrdesmitgadnieki, bija arī 17 gadīga jaunie. Nevar teikt, ka jaunie neslimo vai slimo tikai viegli. Nē, arī viņiem slimības gaita dažkārt noris smagi. Ārstēšanas ilgums pacientiem ir dažāds, kādam pietiek ar nedēļu, divām, citam vajag arī trīs nedēļas, pat mēnesi. Jāsaprot, ka ne jau visi uzreiz aiziet uz mājām. Ir pacienti, kuri pēc Covid-19 negatīvām analizēm pāriet un turpina ārstēt savas hroniskās kaites parastā nodaļā. Ne vienmēr uz mājām ātrāk var aiziet arī tādēļ, ka pacientam nav iespēju izolēties no pārējās ģimenes, lai kārtīgi pabeigtu savu karantīnu un izārstētos.

Nebūtu jāuztraucas par ārstniecības iespējām Balvos, jo Covid -19 nodaļu darbam sagādāts viss nepieciešamais, ir arī atbilstoša aparatūra skābekļa plūsmas padevei. Ja pacients ir ļoti smagā stāvoklī, viņu var elpināt mākslīgi. Ir arī monitori, lai vērotu pacienta veselības rādītājus. Visa aparatūra ir pilnīgi jauna, tās iegādei tērēti lieli līdzekļi. Medicīniskais personāls ir apmācīts un prot iekārtas izmantot. Pietiek arī atbilstošu medikamentu. Strādājam pēc Stradiņa Kliniskās universitātes slimnīcas vadlīnijām tieši Covid -19 pacientu ārstēšanā, kādas pielieto jebkurā citā Latvijas klīnikā. Protams, nācies arī vismaz piecus pacientus pārvest uz augstāka līmeņa slimnīcām, ja radušies ļoti smagi veselības sarežģījumi. Mūsu mediķi vajadzības reizē konsultējas arī ar Rīgas speciālistiem.

Tuvinieki Covid nodaļā, protams, ienākt nedrīkst. Kā slimnieki sazinās ar savējiem?

-Kuri staigā, var pienākt pie loga, savējiem pamāt un saredzēties. Lielākoties sazinās pa telefonu. Var nodot arī paciņas.

Foto - no personīgā arhīva

Sigita Drubiņa. Viņa ir atbildīgā par vakcinācijas procesu Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienībā. Mediķus un citas ārstniecības personas aicina sekot informācijai par tās gaitu un pieteikties vakcinācijai. To iespējams izdarīt gan Balvos, gan Gulbenē.

Kas šoziem notiek ar gripu, vai tā ir pazudusi?

-Gripa nav pazudusi, taču arī tās ierobežošanai labi noder pašreizējie ierobežojumi, kas ir Covid-19 dēļ. Mūsu slimnīcu apvienībā līdz šim nav reģistrēta saslimšana ar gripu. Aizvadītajā rudenī cilvēki ļoti aktīvi vakcinējās pret gripu, pat pietrūka šīs vakcīnas. Tagad daudzi cilvēki dzīvo mājās, strādā attālināti, līdz ar to vīrusam nav iespēju cirkulēt, izplatīties, un tas nostrādā.

Jums ir prognoze, kad pret Covid-19 varētu sākt vakcinēt citas iedzīvotāju grupas?

-Nav ne jausmas! Varbūt tas varētu sākties martā vai aprīlī, ne ātrāk. Jāskatās jaunais vakcinācijas plāns, runā par jaunas aģentūras izveidi, kas šo procesu valstī koordinēs.

Kāds varētu būt savakcinējušos mediķu procents mūsu slimnīcu apvienībā pret Covid -19?

-Tas noteikti netuvosies simts procentiem. Arī mūsu vidū daļa cilvēku tomēr tic nepatiesajām ziņām un vairāk paļaujas uz aplamu informāciju. Ārstu, viņu palīgu un citu mediķu vidū piekrišana vakcinācijai ir lielāka. Ir slimnīcas, kas ziņo par tuvu pie 90%. Es pati sākotnēji centos daudz un aktīvi stāstīt par vakcinācijas jēgu, ietekmi un izpausmēm, bet tagad jūtu, ka cilvēki vairs neklausās un šādu informāciju neuzņem. Varbūt sabiedrība ir nogurusi, dusmīga par ierobežojumiem un neko vairs neņem pretī, nekam netic. Lai dzirdētu un saņemtu šo informāciju, vispirms tas ir jāgrib. Bet arī mediķi ir piekusuši katram atrast laiku un stāstīt, vēl jo vairāk, ja otrs nemaz nevēlas tādu informāciju dzirdēt.

Zinātnieku pētījums

Vēlas noskaidrot vīrusa patieso izplatību

Zinātnieki veic pētījumu, lai noskaidrotu, cik plaša Latvijas sabiedrības daļa ir slimojusi ar Covid-19 un ieguvusi imunitāti. Paraugu ņaņemšana antivielu testiem būtu jāpabeidz tuvāko nedēļu laikā, pirms sākusies masveidīga vakcinēšanas kampaņa. Tāpēc zinātnieki aicina ģimenes ārstus un iedzīvotājus iesaistīties pētījumā.

Zinātniskajā institūtā BIOR saņemti asins paraugi, lai pārbaudītu – ir antivielas pret SARS-COV-2, vai to nav. To klātbūtnē liecinās, ka cilvēks ir slimojis ar Covid-19. Daudzi nemaz nenojauš, ka ir inficēti, jo slimība var noritēt bez simptomiem. Tāpēc pētīnieki grib noskaidrot vīrusa izplatības patieso apmērus un to, cik imūni ir Latvijas iedzīvotāji. Skaidrojumā teikts, ka mērķis ir fiksēt, cik procentu no Latvijas iedzīvotājiem ir pārslimojuši šo slimību, jo tas atkal ļautu rēķināt vakcinācijas aptveri, cik vajag, lai

sasniegtu puļa imunitāti. Arī to, kuras iedzīvotāju grupas ir visvairāk skartas. Tas būtu procents pa vecuma grupām un tādi dati būtu interesanti.

Tāpēc ar ģimenes ārstu prakšu starpniecību pacientiem visos Latvijas reģionos piedāvā bezmaksas antivielu testus. Pētījuma autori atzīst, ka pacientu interese un atsaucība esot pārsteidzoši liela, jo cilvēki grib zināt, vai viņi jau ir saskārušies ar šo infekciju, vai nē.

Vai pētījumā iesaistās arī mūspuses ģimenes ārsti?

Līgas Kozlovskas ģimenes ārsta praksē par šo jautājumu lietas kursā ir medicīnas māsa Lilīta Vizule. Viņa "Vadugunij" atklāja, ka prakse piedalās pētījumā un attiecīgo testu piedāvā pacientiem, kuri nav bijuši Covid-19 pozitīvi, tātad nav pārslimojuši šo slimību. Šiem cilvēkiem no vēnas ņaņem asins paraugu

analīzei, aptuveni pēc nedēļas gan pacients, gan arī ārsta prakse saņem atbildi, ir vai nav konkrētajā gadījumā konstatētas antivielas. Pagaidām tikai vienā gadījumā konstatētas antivielas, taču šim cilvēkam bija Covid saslimšanai raksturīgi simptomi – iesnas un klepus. Pacients domāja, ka tās ir saaukstēšanās izpausmes, tāpēc nebija sazinājies ar ģimenes ārstu un nebija nodevis Covid testu.

L.Kozlovskas ģimenes ārsta praksē pētījuma nolūkā testi veikti 30 pieaugušajiem un 12 bērniem. Medmāsa atzina, ka cilvēki labprāt piekrit veikt šādu testu pētījumam, ja vien pirms tam nav bijuši Covid-19 pozitīvi. Praksē izmantoti visi pieaugušo testi, atļūc nedaudz bērniem domāto.

Saziņā ar ģimenes ārsti Balvos Svetlanu Semjonovu uzzinājām, ka viņas prakse pētījumā neiesaistās, jo neredz tam jēgu. Daktere teica, ka viņiem nav tik daudz saslimušo, lai pētītu viņu antivielas. Tās nosaka tiem, kuri jau ir pārslimojuši Covid-19.

Īsumā

- "Bior" ar LU un RSU pēta Latvijas iedzīvotāju imunitāti pret Covid-19.
- Pilotpētījumā piedalījušies 300 cilvēki.
- Atklājas, ka antivielas ir cilvēkiem, kuriem nebija nekādu slimības pazīmju.
- Ir arī cilvēki, kuri izslimojuši Covid-19, bet viņiem nav antivielu.
- Zinātnieki mēģina saprast, cik daudz un kam antivielas izstrādājas vai neizstrādājas.
- Līdz janvāra beigām cer savākt datus par 6000 pacientu.
- Pacientus atlasa ar ģimenes ārstu palīdzību un veic bezmaksas testu.

Lappusi sagatavoja M.Sprudzāne

Viņi strādā priekš mums

Uzņēmēji pielāgojas situācijai

“Arī mums nākas pielāgoties šī brīža situācijai, pieņemot līdz šim nekad nebijušus izaicinājumus,” atzīst uzņēmēji un iestāžu vadītāji. Tāpat aptaujātie mūspuses cilvēki spriež, ka izaicinājumu paliek arvien vairāk un, visticamāk, neizpaliks finanšu trieciens. Jāsecina, ka vairums cer uz valdības solītajiem atbalsta pasākumiem, bet vēl vairāk uz situācijas maiņu pēc 25.janvāra, lūdzot tikai vienu, - ļaujiet mums strādāt!

Ilgstoši ierobežojumi kavēs attīstību

SIA “Valdis” valdes priekšsēdētājs JĀNIS ŠVOLMANIS stāsta, ka uzņēmuma veikalos (tajā skaitā Balvos) tiek ievērots Ministru kabineta rīkojums “Par ārkārtējas situācijas izsludināšanu”, no pagājušā gada 19.decembra līdz šī gada 25.janvārim ieviešot stingrākus epidemioloģiskās drošības pasākumus tirdzniecībā.

“Lai mazinātu cilvēku drūzmēšanos tirdzniecības vietās, uz vienu apmeklētāju paredzam ne mazāk kā 15 m² no publiski pieejamās telpu platības. Pie ieejas veikalā esam norādījuši informāciju par maksimāli pieļaujamo cilvēku skaitu, kuri vienlaikus var atrasties tirdzniecības vietā. Cilvēku plūsmas kontrolei ieeja atļauta tikai ar preču grozu vai iepirkumu ratiem - bez tiem atrašanās tirdzniecības vietā ir aizliegta! Aicinām apmeklētājus ievērot Ministru kabineta izdotos noteikumus apmeklēt tirdzniecības vietu vienatnē (viens mājāsaimniecības pārstāvis). Izņēmums ir apmeklējums kopā ar bērniem līdz 12 gadu vecumam, ar kuriem var būt kopā viena pilngadīga persona. Aicinām ievērot arī divu metru distanci,” uzsver J.Švolmanis.

Jautāts, vai ierobežojumi radījuši triecienu uzņēmuma finanšiālajam stāvoklim, būvniecības un saimniecības preču veikala valdes priekšsēdētājs atzīst, ka ierobežojumi ļoti ietekmē tirdzniecību. Tiem saglabājoties ilgstoši vairākas nedēļas, būs grūtības samaksāt algas, nodokļus, nomas maksas, norēķināties ar piegādātājiem un kopumā tiks kavēta attīstība. “SIA “Valdis” strādā vairāk nekā 70 darbinieki. Vairāk nekā puse no uzņēmuma darbiniekiem šobrīd atrodas dikstāvē un ir pieteikti dikstāves pabalstam. Šobrīd nevaram atbildēt, vai valdības atbalstam pandēmijas sākartiem uzņēmumiem būtu jābūt lielākam. Dotajā brīdī esam vērsušies pēc dikstāves pabalsta darbiniekiem. Citu finanšu palīdzību šobrīd nesam izmantojuši. Ja situācija neuzlabosies un spēkā būs esošie noteikumi vai tirdzniecība būs jāaptur pavisam, protams, izskatīsim valsts piedāvāto palīdzību apgrozāmo līdzekļu saņemšanā. Jebkurš aizdevums agrāk vai vēlāk būs jāatmaksā,” secina SIA “Valdis” valdes priekšsēdētājs.

Lai vai kā, uzņēmums cenšas pielāgoties situācijai. Sākot ar 12.janvāri, veikalā Balvos klātienē var iegādāties ar Ministru kabineta rīkojumu noteiktās pirmās nepieciešamības preces. Šobrīd tiek strādāts arī pie interneta e-veikala platformas izveides. Kamēr šī platforma vēl nav pieejama, uzņēmums pārējās preces piedāvā iegādāties distances tirdzniecībā, sūtot pasūtījumus e-pastā vai piezvanot. Preces veikala darbinieki atlasīs, tās izsniedzot preču izsniegšanas punktā. “Strādājot tirdzniecībā, neatliek laika vērtēt valdības ieviestos ierobežojumus, bet jāpieņem esošā situācija un jādoma, kā pielāgoties pēc iespējas ātrāk. SIA “Valdis” veikalos tiek piedāvāti vairāk nekā 30 000 preču artikuli. Bija vajadzīgs laiks, lai pielāgotos situācijai. Šobrīd klātienē atļauts pārdot aptuveni 3% no veikalā esošajām precēm, kas ietilpst Ministru kabineta rīkojumā par ārkārtējo situāciju (kā pirmās nepieciešamības preces). Arī pašiem tirgotājiem līdz galam nav skaidrs, kuras preces ietilpst atļauto preču sarakstā, kuras - nē. Pārējo precī vēl pagaidām ir atļauts tirgot distances tirdzniecībā. Situācijai pasliktinoties, jābūt gataviem, ka veikalus klātienē aizvērs pavisam. Jebkurā gadījumā kopīgais mērķis ir viens - ievērot noteiktos ierobežojumus, lai mazinātu saslimstību, inficēšanās riskus un tirdzniecību mazinātu uzliktos ierobežojumus. Nevienam mūsu dzīves laikā vēl nav ar šādu situāciju saskāries, lai būtu pieredze vai zināšanas, kā rīkoties. Jāmācās no kļūdām, jāsecina no gudrākajiem un jāpārņem citu valstu labākie piemēri,” uzsver J.Švolmanis.

Klientu kļuvis mazāk

Ēdināšanas uzņēmuma “Nāc un ēd” īpašniece SVETLANA BAIKOVA stāsta, ka ārkārtas situācijā ēdinā-

šanas uzņēmumi klientus var apkalpot tikai ar ēdiena lidzņemšanu. Arī “Nāc un ēd” pielāgojušies šai prasībai, šādā režīmā strādājot jau no novembra sākuma.

“Strādājam ar mazāku darbinieku sastāvu - daļa darbinieču saņem dikstāves pabalstus, daļa strādā uz pusslodzi. Jāteic, dikstāves pabalsti tiek saņemti regulāri un šajā ziņā problēmu nav. Uzņēmumam ir arī saīsināts darba laiks. Protams, klientu kļuvis mazāk, - ja cilvēks nolēmis doties uz ēdnicu, viņam ieturēt maltīti ir ērtāk uz vietas, nevis to darīt ārpus ēdnīcas telpām, piemēram, automašīnā. Lai gan laikā, kad paēst vēl varēja uz vietas ēdnīcā, rūpīgi sekojām tam, lai pēc katra klienta dezinficētu galdiņus un katram cilvēkam individuāli nodrošinājām galda piederumus. Jebkurā gadījumā ierobežojumi ir finanšiāls trieciens ne tikai uzņēmumam “Nāc un ēd”, bet arī kopumā visai uzņēmējdarbībai. Varbūt nevarēja ieviest tik striktus ierobežojumus, jo ēdināšanas uzņēmumi tāpat ļoti skrupulozi ievēroja un arī tagad rūpīgi seko valdības noteikumiem. Tomēr, ja reiz valdība tā lēmusi, tās lēmumi ir jāievēro. Visiem apstākļiem pielāgojamies, valsts mūs atbalsta un turpinām strādāt. Pateicamies arī klientiem, kuri turpina izmantot “Nāc un ēd” pakalpojumus un atbalsta uzņēmumu šajā grūtajā laikā. Mēs strādājam priekš jums!” uzsver S.Baikova.

Ja dikstāve turpināsies, būs traki

Var kādu laiku sēdēt mājās, gatavot pusdienas un priecāties par bērnu vai mazbērnu klātbūtni. Bet cik ilgi, ja jāmaksā rēķini un nav zināms, kas notiks pēc mēneša? Skaistumkopšanas jomas darbinieki atzīst, ka ļoti sagaida valdības sapratni un atbalstu.

Frizētavas “Salvadora” īpašniece Ilona Lielbārde Balvos aktīvi seko līdzi valdības lēmumu gaitai un sagaida, ka būs arī reāls un pieejams atbalsts. Skaistumkopšanas joma lēmēju acīs ieguvusi apzīmējumu kā problemātiskā sfēra, kur strādājošie nebūt nav starp lielākajiem nodokļu maksātājiem. Ilona atzīst, ka tā patiešām ir, taču viņi maksā nodokļus, kādi tie valstī noteikti. Darbinieces jau iesniegušas vajadzīgo dokumentāciju, pārliecinādām, ka tas tomēr nav tik sarežģīti, kā sākotnēji šķitis, un vienai salona frizierei konkrēta atbalsta summa jau ieskaitīta kontā. Darbinieces visvairāk pārdzīvo neziņu, cik ilgi būs dikstāve. Pagaidām lielas panikas nav, jo salona kolektīvs jūtas saliedēts, viena otru uzmundrina, taču, kā atzīst Ilona, noskaņojums varētu krasi mainīties, ja dikstāve turpināsies vēl mēnesi vai divus un joprojām nebūs atļauts strādāt. Frizieres ievērojušas, skatoties televīzijas raidījumus, ka valdības amatpersonas, Saimeas deputāti un TV diskusiju dalībnieki gan neiztiek bez skaistumkopšanas speciālistu pakalpojumiem. Tātad Rigā šādi saloni strādā, bet kur paliek solidaritāte ar pārējo Latviju? Ilonas vērojumi, ka Balvos iedzīvotāji vismaz pagaidām īpaši nesūdzas par šī pakalpojuma trūkumu, viens otrs matus esot nogriezis uz ‘nullīti’, viņa pieļauj, ka kāds, iespējams, aizbrauc arī uz citu novadu, kur atrod meistar un safrizējas.

Nupat valdība gan nākusi klajā ar paziņojumu, ka minimālo dikstāves atbalsta apmēru palielinās no 330 eiro līdz 500 eiro. Ar 1. janvāri tiek palielināts minimālais dikstāves atbalsta apmērs līdz 500 eiro mēnesī visām mērķa grupām - gan uzņēmumu darbiniekiem, gan pašnodarbinātām personām, gan patentmaksātājiem. Finanšu ministrs izsaka cerību, ka cilvēki daudz aktīvāk pieteiksies pabalstiem, un to darīs arī frizētavas un skaistumkopšanas joma.

Cita skaistumkopšanas pakalpojumu darbiniece Balvos sarunā laikrakstam atzina, ka šobrīd pārdzīvo grūtu laiku, jo iekrājumu nav, bet rēķini jāmaksā. Viņa pārējo grāmatvedības pakalpojumu, ir arī kredīts. Darbiniece atklāja, ka piespiedu bezdarba laikā ir iesniegusi dokumentus dikstāves pabalstam un gaida tā saņemšanu. Viņas prognoze tuvākai nākotnei ir pesimistiska, jo sieviete pārliecināta, ka daudzi nelieli uzņēmēji paliks bez darba, pašnodarbinātie izputēs vai arī nonāks parādu jūgā. Viņa prognozē, ka skaistumkopšanas jomas speciālisti pa šo dikstāves laiku būs pazaudējuši klientus, kuriem arī saruks ienākumi un viņi ierasto pakalpojumu nevēlēšies saņemt. Sieviete ļoti gaida laiku, kad bezdarbs beigsies un varēs strādāt, tādēļ dzīvo cerībā, ka pēc 25. janvāra valstī mainīsies pandēmijas laika ierobežojumi. Viņa atzina, ka šobrīd izjūt depresiju, jo ir neziņā, kā dzīve paversīsies tuvākajos pāris mēnešos, kādi būs ienākumi. Turklāt vēl būs jānoķerto viens medicīniskās jomas eksāmens, bet mācības attālinātā formā zināšanu apguvi nesekmē.

Foto - Z.Logina

Noteikumi mainās pārāk bieži. Veikalos daudzi plaukti pārklāti gan ar melnām plēvēm, gan sarkanām lentām, norobežojot neatļautās preces no atļautajām.

Jauna pieredze ar daudziem nezināmajiem

SIA “Tik-Tak1” saimnieks PĒTERIS ANNUŠKĀNS ar 26 gadu pieredzi uzņēmuma vadīšanā stāsta, ka ar šādiem aizliegumiem agrāk nav saskāries, šādā režīmā strādā pirmo mēnesi.

“No janvāra darbu organizējam tā, kā iesaka valdība. Vairāk nekā puse darbinieku šobrīd ir dikstāvē. Pēc manā rīcībā esošās informācijas, šobrīd dikstāves pabalstu nav saņēmis neviens, jo to sola tikai februāra otrajā pusē. Tā man kā uzņēmējam ir jauna pieredze, un ir zināms tikai tik informācijas, cik mums visiem. Šos pabalstu saņems tikai darbinieki, un es ļoti ceru, ka nauda līdz viņiem atnāks. Man kā darba devējam pastāv zināms risks, ja nu tikai sola un nesamaksā? Tad visa atbildība būs jāuzņemas man. Darba devējiem pabalsti gan nav paredzēti,” skaidro uzņēmuma vadītājs. Viņš stāsta, ka veikalos Žiguros un Tilžā pārdevēji strādā nepilnu darba dienu, tirgojot tikai atļautās preces. “No visa sortimenta, ko piedāvā mūsu veikali, šobrīd drīkstam tirgot tikai apmēram 10%. Ja cilvēks zvana un lūdz kādu preci, sazināties un vienojamies, kā viņš pie vajadzīgās mantas var tikt. *Whats App* aizsūtām piedāvājumu, ļaujām izvēlēties. Jau gada nogalē mēģinājām preces tirgot internetā - veļas automātus, ledusskapjus. Nav noslēpums, ka no ierindas var iziet, piemēram, elektriskā tējkanna. Nav pierasts katliņā vārīt ūdeni uz gāzes plīts, cilvēkam vajag jaunu tējkannu,” skaidro Pēteris. Viņš saka, ka decembrī, kad bija svētki, preču uzkrājums bija pietiekams, nu ir ko tirgot pēc pasūtījuma. Uzņēmējs stāsta, ka decembrī vienmēr bijis gada labākais mēnesis ar lielākajiem ienākumiem. “Nu mums šī situācija peļņu, kura citkārt ļāva normāla darba ritmā strādāt līdz pavasarim, *norāva*. Finanšiālie zaudējumi pirmajā ceturksnī būs neizbēgami. Apgrozījuma nav,” piebilst Pēteris. Viņš domā, ka arī tuvākajā nākotnē pat pēc veikalu atvēršanas nebūs tā, kā agrāk - nu tik pirksim! Iedzīvotāju paliek mazāk, līdz ar to samazinās arī potenciālie pircēji. Mazāka kļūst arī viņu pirktspēja. “Pēc šī perioda viennozīmīgi būs ekonomiskais atsitiens. Samazināsies arī uzņēmumos strādājošo darbinieku skaits, jo apgrozījums kritīsies. Brīnumi nenotiks! Daudzi domās tikai par ikdienā nepieciešamākajiem pirkumiem. Pirktspēja arī agrāk nebija ar progresīvu likni, turpmāk tā noteikti būs lejupejoša,” uzskata uzņēmējs, piebilstot, ka tagad cilvēki uz veikalu nāks ar ļoti konkrētām vajadzībām, nevis staigās, meklējot kaut ko... Pēteris neslēpj, ka viņam šis laiks ar daudzajiem aizliegumiem problēmas nav radījis, bet arī viņi ģimenī cenšas ikdienā un sadzīvē piedomāt pie lielākiem pirkumiem un izdevumiem. “Mantas nebūtu tik svarīgas, bet pietrūkst komunikācijas, tikšanās mirkļu ar vecākiem, kuriem to grūti izprast. Svarīgāks par visu ir cilvēciskais faktors,” uzsver Pēteris Annuškāns.

Turpinājums 5.lpp.

Sākums 4.lpp.

Muzejā darba netrūkst

Balvu Novada muzeja direktore IVETA SUPE uzsver, lai gan muzejs ir slēgts apmeklētājiem, darbs turpinās: "Brīžiem šķiet, ka darba ir vēl vairāk."

Lielisku iespēju izpētei paver internetā pieejamie arhīvu materiāli. Daudz informācijas pētniecībai var atrast vietnē "Periodika.lv", kur digitalizētā formātā pieejami preses izdevumi. Izmantotam iespēju papildināt zināšanas, piedaloties dažādos tiešsaistes semināros un konferencēs. Turpinām strādāt ar skolām. Tikko platformā "Zoom" kopā ar barikāžu dalībnieku Jāni Ločmeli novadijām janvāra barikādēm vēltitu mācību stundu Stacijas pamatskolas skolēniem. Janvāris ir arī atskaišu mēnesis, kad apkopojam informāciju par iepriekšējā gadā paveikto. Paralēli notiek administratīvie darbi – budžeta apstiprināšana un citi. Šobrīd norisinās muzeja ēkas būvapskošana, jo tā nodota ekspluatācijā pirms 10 gadiem. Drīzumā veiks ēkas elektroinstalācijas apsekošanu. Strādājam pie krājumu apstrādes un datu ievades nacionālajā muzeju kopkatalogā, kā arī pie datu ievades Latvijas kultūrkartē, kas visiem muzejiem jāizdara gada sākumā." I.Supe atklāj, ka darbinieki noskaņoti optimistiski: "Paldies Dievam, mēs turamies. Protams, ir neziņa, cik tas ilgi turpināsies?! Gribētos, lai tas viss ātrāk beigtos!" Direktore cer, ka pēc iespējas drīz varēs atsākt normālu darbu. Īpaši tādēļ, ka gribas skatītājiem parādīt izstādi – konkursu "Mana Ziemeļlatgale" ar vairāk nekā 20 mākslinieku darbiem, ko nepaguva atklāt pirms muzeju slēgšanas: "Plānojam arī nākamās izstādes un ceram, ka arī muzeju nakts maijā notiks." I.Supe atgādina, ka barikāžu dalībniekiem, iepriekš sazinoties ar darbiniekiem, muzejā joprojām ir iespēja saņemt grāmatu par 1991.gada barikādēm "Bija tāds laiks...1991...janvāra barikādes".

Bibliotēkās atsākta grāmatu izsniegšana

Balvu Centrālās bibliotēkas vadītāja RUTA CIBULE informē, ka kopš 12.janvāra gan bibliotēkā, gan tās filiālēs pagastos ir atsākta grāmatu izsniegšana: "Esmu ļoti priecīga, ka jau pirmajā dienā, otrdien, bibliotēku

apmeklēja 102 cilvēki. Liels paldies, ka lasītāji nāk un ir atkal atgriezuši mums, darbiniekiem, darba prieku un mirdzumu acīs!"

Bibliotēkas vadītāja skaidro, kāda ir jaunā darba kārtība: "Gan pieaugušo abonementa nodaļā, gan bērnu literatūras nodaļā ielauzām pa vienam cilvēkam. Katru apmeklētāju gaitenī sagaida viens bibliotēkas darbinieks, lūdzot uzgaidīt, ja bibliotēkā jau kāds ir. Viens cilvēks drīkst uzgaidīt kāpņu telpā pie ieejas durvīm. Ja apmeklētāju ir vairāk, viņus lūdz atnākt vēlāk vai pagaidīt ārpusē. Tie, kas nodevuši grāmatas un paņēmuši jaunas, iziet no bibliotēkas pa citām durvīm - lai nesatiktos ar gaidītājiem. Kad bibliotekārs konkrētā apmeklētāja grāmatas ir ievietojis karantinā uz 72 stundām un dezinficējis savu galdu, uzaicina ienākt nākamo apmeklētāju. Uz bibliotēkas durvīm atrodama informācija arī tiem, kuri vēlas tikai nodot grāmatas un neplāno ņemt jaunas. Tad cilvēks, ienākot priekšelpā, kur dežurē darbinieks, var atstāt izlasītās grāmatas tam paredzētā vietā. Bibliotekārs vēlāk pēc svītru kodiem atrod, kam šī grāmata bijusi izsniegta, un atzīmē, ka tā ir atgriezta. Priekšelpā bibliotēkas darbinieki dežurē pēc grafika - pa divām stundām, jo tur ir diezgan vēss. Arī pagastu bibliotēkās var nodot un izņemt grāmatas. Nestrādā tikai lasītavas un interneta zāles. Visi bibliotēkas darbinieki turpina darbu, gan dežurējot priekšelpā, gan veicot citus pienākumus. Interneta zāles darbiniece strādā ar norakstīšanas aktiem, lasītavas darbiniece papildina novadpētniecības kartotēku, direktore vietniece un citi atbildīgie speciālisti gatavo pārskatus nacionālajai bibliotēkai. Apkopējas izberž katru grīdas kvadrātmetru, jo desmit gadus to mazgājot, grīda bija zaudējusi spodriību. Tagad visas flīzes ir izberztas baltas. Apkopējas strādā arī ar krājuma atpūtkļošanu. Tāpat kā līdz šim, notiek jauno grāmatu apstrāde, jo turpinām iepirkt jaunu literatūru."

Šis laiks nesīs zaudējumus

ŽEŅA LOČMANE, kura saimnieko apavu veikalā "Sabine", saka, ka veikala aizvēršanas laiks viennozīmīgi nesīs zaudējumus.

"Domā, kā gribi, neko nevar saprast - ir traki. Ja zeķes tirgot atļāva, vai tad apavus cilvēkiem nevajag? It īpaši ziemā, īpaši

bērniem. Cilvēki jau neveido mājās apavu kolekcijas. Internetveikalā tos nopirkt grūti - ir jāpērk, jāpalaiko vienu, otru pāri, lai sajūtu, kā pieguļ kājai. Nestrādājam jau vairāk nekā mēnesi. Vēroju, kā pārtikas veikalos cilvēki drūzmējas, bet pie mums nebija tāda plūsma - ienāca pa vienam, diviem. Viss bija mierīgi. Mans viedoklis ir, ka šādi tiek kaitēts mazajam biznesam," uzskata Žeņa Ločmane. Viņa cer, ka pārdevējas vismaz saņems dīkstāves pabalstus, bet atsākt strādāt varēs no 25.janvāra.

MARINA BALODE no veikala "Feja" atzīst, ka dīkstāves pabalsts jau ir izmaksāts. Viņa zina, ka tos saņēma arī vēl divas pārdevējas. Šo laiku nevar vērtēt viennozīmīgi. Marina uzskata, ka diezin vai mazie veikali ir tie lielākie vaininieki, kuros ienāk tik daudz cilvēku. "Mēs jau neesam Rīga, kur ir liela cilvēku plūsma. Jau pirms tam bijām nodrošinājušies ar visu nepieciešamo higiēnai un aizsardzībai. Manuprāt, lēmumus par to, vai mazpilsētās aizslēgt mazos veikalus, vajadzēja lemt pašvaldībai uz vietas," uzskata Marina Balode, piebilstot, ka cilvēki jau pieraduši un samierinājušies ar notiekošo.

JĀNIS MELDERIS, viesnīcas "Balvi" saimnieks, saka, ka viņi nav pieteikušies izmitināt iebraucējus Latvijā, par to saņemot valsts finansējumu. Citās atbalsta programmās gan pieteikums iesniegts un darbinieki pabalstus jau saņēmuši. Viesnīcā kādreiz pārnākšņo strādnieki, kuri šeit ieradušies darba vajadzībās. Nestrādā arī kafejnīca "Lāča ķepas", zaudējumi ir neizbēgami. "Atliek tikai gaidīt ārkārtas situācijas beigas. Nemainīsi jau uzreiz darbības virzienu," pārdomās dalās J.Melderis.

SIA "Auto Lars" piederošajā kafejnīcā "Sauļuks" strādā TATJANA, kura ikdienā gatavo gan zupas, salātus, cep bulciņas līdznešanai. "Šobrīd strādāju viena, bet, neskatoties uz to, algu nevaru nopelnīt pat sev. Ciet neveramies, jo tāpat jāmaksā telpu īre un citi rēķini. Agrāk cilvēki šeit ienāca paēst, tagad paņem līdzī uz mājām. Ja agrāk, piemēram, cepām 50 kotletes un vēl bija pieprasījums, tad tagad tikai 15, un vēl jāzilē, nopirks vai nenopirks. Tagad ir pasūtīta torte, uzcepšu. No decembra sākuma tas ir pirmais pasūtījums. Taču es strādāju no sešiem rītā līdz sešiem vakarā. Nav variantu. Samierinos, kā ir, tā ir," saka Tatjana. Viņa piebilst, ka pirktpēdju ietekmē arī tas, ka nestrādā veikali, tuvējās frizētavas, kuru strādnieki gāja uz "Sauļuku" pēc pusdienām.

Viedokļi**Kā vērtējat jaunietes pausto viedokli sociālajā tīklā "Facebook"?****Jāuzklausā arī kritika****IEVA LAICĀNE**

Ieraksta saturs pauž tā pamatdomu, kas nav Balvu KAC (kultūras un atpūtas centrs) paveiktā kultūras darba kritizēšana, bet gan Balvu KAC izvēlētais komunikācijas kritika. Es neesmu Balvu KAC mērķauditorija, un par centra paveikto kultūras jomā ir jārunā Balvu pilsētas iedzīvotājiem, kuri ar kultūras dzīvi Balvos saskaras tiešā veidā. Bet es esmu cilvēks, ar kuru tika veikta absurda un smieklīga komunikācija pastarpinātā veidā par publiskiem komentāriem, kas nebija ne aizvainojoši, ne izsmiejoši, ne pretlikumīgi. Balvu KAC ieteiktu radušos situāciju izmantot, lai aptaujātu cilvēkus un noskaidrotu, kas centra darbībā ir jāmaina – tā kā es nepazīstu lielāko daļu cilvēku, kas ar ierakstu ir dalījušies vai to ir komentējuši, manuprāt, ir skaidrs, ka problēma Balvos tiešām eksistē. Pat pandēmijas laikā ir iespējams izveidot aptauju interneta vietnē vai sasaukt iedzīvotāju sapulci tiešsaistē, un tas turklāt nemaksā absolūti ne centu. Turpināt darbību, ignorējot kritiku un ieklausoties tikai pozitīvajā, ir riskanti jebkurai iestādei, kas vēlas attīstīties.

Brīva izvēle paust pārdomas**ANITA STRAPCĀNE, Balvu Kultūras un atpūtas centra direktore**

Dzīvojam 21. gadsmītā, demokrātiskā valstī, kur ir vārda un viedokļa brīvība. Katrs izpauž to brīvā, sev pieņemamā formā. Jāatzīst, ka šajā pandēmijas laikā ne visiem ir iespējams strādāt, ir daudzi saskumuši, noguruši no tā, kas notiek pasaulē, dzīvo satraukumā, stresā, neziņā, bailēs par rītdienu. Vairums ir neapmierināti, uzvilkti, arī negatīvi noskaņoti, nereti zūd emocionālais līdzsvars, daudzas informācijas tiek uztvertas saasināti. Kāda darbība ir aizvainojusi šo jaunieti. Un tālāk jau brīva griba un paša izvēle, kur un kādā formā paust savas pārdomas.

Portālā "Facebook" plašas diskusijas raisījušās pēc Ievas Laicānes ieraksta, pēc kura viņas mamma (kultūras darbiniece) saņēmusi aizrādījumus par komentāriem, ko meita paudusi sociālajos tīklos. Pārmetumu pamats – Ievas publiski paustais viedoklis, ka, viņasprāt, Balvu Kultūras un atpūtas centrs nav uzdevumu augstums. Viņa izteikusi savas domas, ka Alūksnē ir foršāks svētku noformējums, kā arī norādījusi uz kultūras un atpūtas centra publicēto video, kurā KAC darbinieki pasākuma laikā neievēro distanci un ir bez maskām, neskatoties uz valstī noteiktajiem ierobežojumiem. Tā rezultātā Ievas mammai izsiņā no iestādes pārstāvja tika pārņemts, ka viņas 29 gadus vecā meita pauž negativitāti sociālajos tīklos.

Lūk, "Facebook" lietotāju komentāri šajā sakarā:

* Var patikt var nepatikt, bet uzrakstīti ir tiešām labi. Un komunikācijas kļūdas diemžēl ir kļuvušas par Latvijas ikdienu. Korekts, pat ja kritisks viedoklis, nav nosodāma lieta. Ceru, ka rakstītā adresāti spēs uztvert izteikto saprotoši.

* Izteikt savas domas mūsdienās ir liela uzdrošināšanās, ka tikai neaizvainot kādu "lielu cilvēku".

* Par patiesību apvainoties ir diezgan infantili. Bet, manuprāt, mūsu pusē cilvēki nav raduši nedz pie konstruktīvas kritikas, nedz viedokļu apmaiņas.

* Neapskaudiet kultūras darbinieku tagadējo "laīmi!"

* Katram sava patiesība! Visvieglāk jau ir "norakt" tos, kuri kaut ko dara! Dailrūnīgi pašī aizbrauc uz ārzemēm un tēlo savas pilsētas pazinējus un gudriniekus! Galīgi garām!

* Būsīm godīgi, mūsu kultūras dzīve ir tendēta uz vienu konkrētu cilvēku grupu... Ja mēs neejam laikam līdzī, tad no mūsu miljonus vērtā kultūras nama nebūs jēgas ne pēc pandēmijas, ne ilgtermiņā.

* Tādiem cilvēkiem, kādi ir Balvos, nekad un nekas nebūs labi! Slavina Alūksni, Viļaku, savus Balvus noliek!

* Ja cilvēki izvēlas apmeklēt pasākumus ne savā pilsētā, tad jāaizdomājas, kāpēc tā. Uzaicinot uz pasākumiem mūziķus, kuri savu dziesmu nodziedājuši gadus 10 atpakaļ, mēs nevaram gribēt, lai pasākumi būtu apmeklēti. Ir jāiet laikam līdzī. Vai to dara esošā cilvēku grupa, vai vietā nāk jaunā, tam pat nozīmes īsti nav.

* Es bieži nonāku situācijā, kad man jāatbild, kāpēc Balvi ir tā "palaidušies/nolaidušies", bet turpat esošā Alūksne aug un attīstās ar nākotnes redzējumu... Priecājos, ka pat Viļakas vadošie cilvēki ir daudz ieinteresētāki novada attīstībā. Hmm, klusa viela pārdomām, kur atbildi noteikti zinām.

* Jā, diemžēl tā ir provinces realitāte - uztvert kritiku (pat vienkārši savādāku viedokli) slimīgi! Nedīskutēt, nerunāt, neieklausīties - tā ir norma. Reizēm dažu cilvēku darbošanos sociālajos tīklos gribas nosaukt vienā vārdā – bērnudārzs.

* Neprotat, neesat spējīgi novērtēt un saskatīt cilvēku ieguldīto darbu...

Skolas avīze

Jaunā redaktore vēl mācās

Irēna Tušinska

Nesen lasītāju vērtējumam nodots Bērzpils vidusskolas avīzes "Stars" pirmais 2021.gada numurs. Vislielāko gandarījumu šis notikums sagādāja jaunajai izdevuma redaktorei, 8.klases skolniecei Evitai Prolei un viņas kolēģēm - 6.klasniecei Līvai Raciborskai un Evitas klasesbiedrenei Valērijai Borovikovai, kuras, žurnālistikas pulciņa skolotājas Lolitas Kokorevičas vadībā, šo darbu paveica pirmo reizi.

Avīze iznāk vairāk nekā 20 gadus

Bērzpils vidusskolas latviešu valodas skolotāja, žurnālistikas pulciņa vadītāja Lolita Kokoreviča uzsver, ka skolas avīzei ir senas tradīcijas – tā iznāk kopš 1996.gada: "Iespējams, kādu gadu ir iznācis mazāks skaits numuru un bijis kāds neliels apstākums, bet nekad nav bijis tā, ka tā neiznāk vispār." Protams, bērniem izaugot un absolvējot skolu, vairākkārt mainījies redakcijas sastāvs. Pirms trim gadiem izdevums ieguvījis arī jaunu nosaukumu – agrākā "Skolas Pipari" vietā tagad skolēni veido avīzi "Stars".

Šogad skolas avīze atkal piedzīvojusi jaunu sākumu – nomainīts viss redakcijas sastāvs, dodot iespēju savus spēkus žurnālistikā pierādīt Evitai, Valērijai un Līvai.

Ejot līdz laikam, mainījies arī izdošanas veids. Ja agrāk skolas avīzes eksemplāru papīra formātā saņēma katra klase, tagad to var izlasīt portālā "Facebook" un skolas elektroniskajā žurnālā "Mykoob", kas pieejams gan skolēniem un skolotājiem, gan bērnu vecākiem. "Tā kā esam Ekoskola, izdrukājam tikai trīs avīzes eksemplārus papīra formātā – skolas informatīvajam stendā, arhīvam un bibliotēkai," uzsver žurnālistikas pulciņa vadītāja.

L.Kokoreviča slavē iepriekšējo avīzes redaktori Brigitu Birkovu, kura pirms skolas absolvēšanas lieliski vadīja redakcijas darbu, izdodot avīzi ik pēc diviem mēnešiem: "Man vispār ne par ko nevajadzēja uztraukties. Brigitai iesūtīja rakstus, fotogrāfijas, un viņa pati visu maketēja, izveidojot katru avīzes numuru. Arī pagājušā gada redaktore Evelina Kubaka avīzi salika patstāvīgi, man atlika vien pārskatīt kļūdas. Bet jaņem vērā, ka viņas bija vecāko klašu skolnieces, bet jaunā redaktore vēl tikai mācās." Pedagoģe priecājas, ka darbs skolas avīzē ietekmējis arī Brigitas profesijas izvēli un viņa turpina apgūt komunikāciju un sabiedriskās attiecības Vidzemes Augstskolā.

Nākamo avīzi veidos patstāvīgi

Pagaidām Evitas Proles vadībā, ar lielu skolotājas palīdzību, iznācis vien pirmais, janvāra, numurs. Plānots, ka turpmāk avīzi izdos katru mēnesi. "Šo numuru maketēju pati, bet jau nākamo mēģinās salikt jaunās žurnālistes. Esam jau mācījušās, kā to darīt. Domāju, ka līdz gada beigām meitenes to būs pilnībā apguvušas," pārliecināta L.Kokoreviča.

Skolotāja neslēpj, ka, izvēloties jaunu redaktoru skolas avīzei, pievērs uzmanību, lai bērnam būtu vēlētāns to darīt: "Ja skolēnam būs interese, tad viss notiks. Uzspiest to ir bezjēdzīgi.

Protams, jaunajām žurnālistēm vēl ļoti daudz jāmacās. Šinī ziņā palīdz žurnālistikas pulciņa nodarbības, kur meitenes apgūst, kā intervēt cilvēkus, kā rakstīt rakstu, kā veidot avīzi, izmantojot "www.canva.com", kā veidot afišas. Mācāmie arī par drošību internetā, piemēram, kā atpazīt viltus rakstus un daudz ko citu."

L.Kokoreviča stāsta, ka avīzes veidošanā iesaistīti ne tikai žurnālistikas pulciņa dalībnieki, bet arī citi skolēni - katrā klasē ir vismaz viens atbildīgais, kurš iesniedz rakstus un fotogrāfijas par savas klases dzīves aktualitātēm. Saturu pārskata arī skolotāja, pēc tam kopā ar skolēniem analizējot pieļautās kļūdas.

Ļoti gribēja būt redaktore

Jaunā avīzes "Stars" redaktore Evita neslēpj, ka kāroja iegūt šo amatu, jo patīk rakstīt un veidot avīzi: "Gribējās arī pamēģināt kaut ko jaunu." Lai gan pirmā numura radīšanā daudz darba ieguldīja skolotāja, jo Evita pagaidām mācās, viņa jau uzrakstījusi savu pirmo interviju ar skolas absolventi Lauru Stepanovu. Evita ir arī vairāku fotogrāfiju autore. Tāpat kā daudz kur citur, skolas avīzē darbs norit attālināti, tāpēc arī intervijas jautājumus sava raksta varonei Evita nosūtīja ar interneta starpniecību. Savukārt jautājumus izdomāt palīdzēja pārējie žurnālistikas pulciņa kolēģi. Pamazām pulciņā apgūto zināšanu bagāža krājas un jaunā redaktore cer, ka drīzumā varēs avīzi izveidot pati - ar jauno kolēģu un klašu korespondentu palīdzību. "Ar pārējiem kolēģiem sastrādājāmie ļoti labi, jo esam draudzīgi un atsaucīgi, visi viens otram palīdzam," piebilst jaunā žurnāliste.

Evita uzskata, ka skolēni avīzē labprāt lasa rakstus par pasākumiem un sporta aktivitātēm. Pārņemot pieredzi no vecākajiem kolēģiem, jaunā redaktore caurskata arī citus preses izdevumus, tostarp Ziemeļlatgales laikrakstu "Vaduguns": "Ik pa laikam palasu arī žurnālu "Avene", ko man abonē vecmamma. Ieskatos arī internetā, tomēr papīra formātā lasīt man patīk labāk. Kaut gan - viss atkarīgs no situācijas." Evita neslēpj, ka pirmais, ko apskata avīzē, ir fotogrāfijas. Pēc tam izlasa rakstus par pasākumiem un cilvēkiem, kuri tur aprakstīti. Sevišķu interesi raisa raksti par pazīstamiem cilvēkiem. Evitu kā lasītāju interesē arī informācija, kas jauns apskatāms Balvu novadā. Laikrakstā "Vaduguns" viņa labprāt vairāk lasītu rakstus par mazajiem uzņēmumiem, par viņu pieredzi un ikdienu: "Gribētos, lai lasītāji par viņiem uzzina vairāk, jo uzskatu, ka vajadzētu vairāk popularizēt šos uzņēmējus. Par daudziem mūsu novada mazajiem uzņēmumiem cilvēki nemaz nezina."

Žurnālistika nav vienīgā Evitas aizraušanās. Viņa mācās Balvu Mākslas skolā, apgūst militārās zināšanas Jaunsardzē, labprāt fotografē, jā ar zirgiem, piedalās konkūrā un pajūgu braukšanas sacīkstēs, aizraujas ar citiem sporta veidiem. Jaunieta domā arī par nākotni: "Pēc 9.klases gribētu mācīties Balvu Valsts ģimnāzijā. Pēc tam studēšu arhitektūru vai arī veterinārmedicīnu Jelgavas Lauksaimniecības universitātē." Taču pagaidām Evita visvairāk vēlas, lai atsākas klātienē mācības skolā.

Jaunā redaktore. Evita ļoti vēlējas iemācīties kaut ko jaunu, lai gan nākotnē neplāno studēt žurnālistiku. Viņas interešu loks ir diezgan plašs, bet šī brīža galvenais uzdevums ir iegūt pēc iespējas vairāk dzīvīgu noderīgu zināšanu. Evita neslēpj, ka ir grūti mācīties attālināti, jo mājās nav viegli koncentrēties darbam. Viņa ar nepacietību gaida klātienē stundu atsākšanos.

Bērzpils vidusskolas laikraksts "Stars". 2021.gada pirmajā avīzes numurā lasāma intervija ar Bērzpils vidusskolas absolventi Lauru Stepanovu, raksts par pirmā semestra aktivitātēm skolā un pirmsskolā, kā arī atradumu dzejoļi.

Foto - no personīgā arhīva

Foto - no personīgā arhīva

Pirmā balva. Uzaugot kopā ar zirgiem, kopš mazotnes viņa piedalās sacīkstēs. Šo balvu par 5.vietu bērnu klasē savās pirmajās pajūgu sacensībās Tilžā Evita ieguva, piedaloties ar Larisas un Andreja Klitončiku zirgu Sidrabs. Sacensībām viņu trenēja gan mamma Agrita Prole, gan Larisa Klitončika. Evita cer, ka arī šogad varēs piedalīties sacensībās, šoreiz ar pašmāju lielo poniju.

Foto - no personīgā arhīva

Foto - no personīgā arhīva

Meklē labākos rakstus. Viens no Evitas vaļsprīkiem ir fotografēšana. Viņas fotoattēlos visbiežāk redzami zirgi un citi dzīvnieki, kā arī dabas skati - skaisti saulrieti, pirmais sniegs, meža burvība u.c. Jaunieta neslēpj, ka rikšotāji ir viņas mīļākie dzīvnieki. Palīdzot vecākiem zirgu kopšanā, tapis ne viens vien burvīgs foto kadrs.

Barikādēm- 30

Ar vēlmi nosargāt savu zemi un brīvību

2021. gada janvārī aprit 30 gadi kopš 1991. gada janvāra barikādēm, kad Latvijas neatkarības atbalstītāji aizstāvēja valsts brīvību pret militārām akcijām un neatkarības pretiniekiem. Barikādes bija nozīmīgs tautas pašapziņas un gribas izpausmes brīdis, kad cilvēki bija apņēmības pilni nosargāt savu zemi un brīvību. Tā bija nevardarbigās pretošanās izpausme, masveidīga gatavība aizsargāties bez ieročiem, kad, Latvijas Tautas frontes aicināti, cilvēki izveidoja barikādes apkārt stratēģiski svarīgiem objektiem Rīgā un citur Latvijā. Pateicoties plašajai sabiedrības iesaistei, neatkarības pretinieku mēģinājums pārņemt varu izgāzās. 1991. gada janvāra barikādes ir arī izcils un unikāls starptautiskas nozīmes nevardarbigās pretošanās piemērs, kā arī būtiska Latvijas vēstures sastāvdaļa.

“Dzīvot tautai, būt vienotiem Latvijai”

1991.gada barikāžu muzejs ik dienu informē par televīzijas tiešraidēm un pasākumiem, kuros cilvēkus aicina piedalīties attālināti.

Ministru prezidenta biedrs, tieslietu ministrs, 1991. gada barikāžu dalībnieku biedrības prezidents JĀNIS BORDĀNS: - 1991. gada barikādes pierāda to, ka latvieši ir drosmīgi un patriotiski. Manuprāt, katrs drosmes pierādījums ir atcerēšanās un godināšanas vērts. Vēsture palīdz izjust piederību savai nācijai tagadnē. Atceres pasākumu jēga un pats svarīgākais mērķis ir barikāžu dalībnieku godināšana, līdz ar to tas ikkatram latvietim ļauj atcerēties barikāžu notikumus un to nozīmi Latvijas neatkarības atjaunošanā. Mūsu uzdevums radīt paliekošas vērtības barikāžu dalībnieku un visas sabiedrības atmiņā, lai nodotu tās no paaudzes paaudzē, veicinot notikumu liecību un atmiņu saglabāšanu.

Barikāžu muzeja direktors RENĀRS ZAĻAIS: -Barikāžu muzejs izsludināja “Barikādēm 30” centrālos notikumus un programmu, kas īpaši veidota visu notikumu baudīšanai tiešsaistē, sniedzot iespēju to skatīties visiem interesentiem, barikāžu dalībniekiem, viņu ģimenēm un draugiem. Muzejam tapusi jauna izstāde - digitāli un virtuāli jaunumi.

1991.gada barikāžu dalībnieku biedrības valdes loceklis

ROMUALDS RAŽUKS:

-Barikādes nesākās uzreiz un pašas no sevis. Notika ilgstošs plānošanas periods, kur nozīmīgākais pieņemtais dokuments ir 1990. gada 11.decembrī Latvijas Tautas frontes valdes paziņojums visiem Latvijas neatkarības atbalstītājiem - Rīcības plāns X stundai. Plānam bija divas daļas, kur pirmā barikāžu laikā tika arī izpildīta. “Barikāžu 30” moto ir “Dzīvot tautai, būt vienotiem Latvijai”, kas ir Rīcības plāna X stundai noslēdzošais teikums.

Rīgā jau no 13. līdz 25. janvārim notiek dažādi pasākumi, kurus var vērot tiešsaistē - fotoizstādes “Barikāžu četrpadsmit dienas un nakts” Brīvības laukumā un “Barikāžu stāsti” Doma laukumā. Fotoizstādē “Barikāžu četrpadsmit dienas un nakts” pie Brīvības pieminekļa, atbilstoši hronoloģijai, izvietoti četrpadsmit lielformāta stendi - kā atsauce uz 1991. gada barikāžu aktivāko laiku no 13. līdz 26. janvārim visā Latvijā. Fotoizstāde “Barikāžu stāsti” Doma laukumā ir uz 30 lielformāta stendiem izvietoti vizuāli stāsti par Barikāžu norisi Latvijas pilsētās un Rīgā. Latvijas Nacionālajā bibliotēkā notika Barikāžu trīsdesmitgadei veltīta konference “X stunda. Barikādēm 30”. Tajā piedalījās tā laika aktīvie barikāžu dalībnieki, Tautas frontes, bijušie valdības un Augstākās

Padomes pārstāvji. Konferences gaitā atskatījās uz 1991. gada janvāra notikumiem un galvenokārt caurskatīja iepriekš vēl plaši neapspriestas tematiskās līnijas – gatavošanos barikādēm un mediju kā ziņneša lomu. Konferencē pievērsās tiem cilvēkiem, kuri, savas pašiniciatīvas vadīti, nesavtīgi atbalstīja barikāžu norisi. Konferenci atklāja Latvijas Valsts prezidents Egils Levits: -1991.gada janvāra barikāžu vēstījums nākotnei ir lakonisks un skaidrs: “Ja tu gribi savu valsti, tad esi gatavs to aizstāvēt.” Aizstāvēt tādā veidā un ar tādiem līdzekļiem, kas attiecīgajā brīdī ir pieejami un iespējami.

Daudzviet Latvijā degs uguns kuri, kuriem ir dziļi simboliska nozīme, ņemot vērā, ka barikāžu laikā Latvijas Televīzijai bija vitāli svarīga un simboliska loma patiesas informācijas nodrošināšanai sabiedrībai.

20.janvārī LTV 1 plkst. 11.00 Barikāžu atceres 30. gadadienai veltītā ekumeniskā dievkalpojuma (bez apmeklētājiem) translācija no Rīgas Doma baznīcas. Tajā piedalīsies Latvijas tradicionālo kristīgo konfesiju mācītāji, dievkalpojumu vadīs arhibīskaps Jānis Vanags. Dievkalpojumā muzicēs Rīgas Doma ērģelnieks Aigars Reinis un solisti.

Tāda laika man vairs nebūs...

No tulkotāja, publicista JURA CIBUĻA atmiņām grāmatā “Bija tāds laiks ... 1991 ... Janvāra barikādes”.

-Barikāžu laiks visvairāk atmiņā palicis kā gulēšana naktī uz matračiem, uz grīdas Augstākajā Padomē, dienā sēžu starpbrīžos uz krēsliem, un tas, kā mūs filmēja un intervēja Dānijas žurnālisti.

Es barikāžu laikā Augstākās Padomes ēkā atrados visu laiku. Dežurēju pa nakti, pa logu varēja redzēt daudz cilvēku pie uguns kuriem.

Diemžēl ne visi deputāti šajā laikā bija atrodami Augstākajā Padomē. Daži bija pēkšņi saslimuši vai jau atradās ārzemēs.

Sākoties tā dēvētajam Atmodas laikam, kādu dienu pazvanīja Vilis Bukšs, kura vārdu es līdz tam pazinu tikai no publikā-

cijām Balvu rajona laikrakstā “Vaduguns”. Es tad strādāju Tilžas vidusskolā un Tilžas internātskolā par angļu valodas skolotāju. Pēc isas sarunas man bija skaidrs – tagad vai nekad. Ar to arī sākās. Daudz nedomāju, ar ko tas viss beigsies, tomēr bija iekšējā pārliecība, ka agri vai vēl tiks atjaunota Latvijas neatkarība. Es biju gatavs sniegt savu ieguldījumu, uzskatot, ka Latvijai ir jāatgūst neatkarība un brīvība, ko tā bija pazaudējusi.

Es domāju brīvību šā vārda parastajā izpratnē, jo cilvēks brīvs ir tikai izvēles brīdī. Kad šī izvēle ir izdarīta, pilnīga brīvība vairs nav iespējama, jo ir jāievēro jauni noteikumi.

Toreiz visiem, kuri gribēja ko darīt, bija milzīga nozīme. Cilvēki jūta, kas ir labs, godīgs kā parādība, un tāda toreiz šķita esam Latvijas Tautas fronte (LTF), kas gāja tikai uz priekšu, daudz nedomājot, ar ko tas viss beigsies.

Mēs katrs veidojam Latviju!

Stāsta 1991.gada barikāžu dalībnieku biedrības valdes locekle SILVIJA KUPRIŠA:

-Janvāris atnācis gluži kā 1991.gadā - ar sniegiem un salu. Tā gribas iedegt uguns kuru kopā ar barikāžu laika domubiedriem! Lai dūmi iekož acīs, lai neredz, ka asaras tajās no dvēseles sūrmes. Jo atgādina. Par notikumiem nu jau pirms 30 gariem gadiem, par cilvēkiem, sastaptiem Atmodas laikā, drošsirdīgiem ļaudīm, kuru izlēmība un pašizliedzība nosargāja barikādes Rīgā un arī šeit – mājās. Apstākļi mums šogad liedz sanākt kopā, bet varam dalīties atmiņās ģimenes lokā, atcerēties un sveikt pazīstamus barikāžu dalībniekus, pārļapot kopīgi izdoto grāmatu “Bija tāds laiks” un citu pieejamo literatūru, skatīties TV pārraides un filmas. Lai tā laika notikumu atmiņas atdzīvojas un kā uguns kura dzirkstis ceļas augšup, kļūst karstas, saviņņo un uzjundī. Ar gandarījumu jāatzīst, ka trīsdesmit gadu laikā kopš barikādēm esam bijuši aktīvi patriotisma gara uzturētāji: tikušies pasākumos Viļakas, Baltinavas, Balvu novadā un pat Rīgā, dalījušies barikāžu stāstos savā starpā, ar jauniešiem pie uguns kuriem brīvā dabā, skolās, muzejos un kultūras iestādēs, pierakstījuši

atmiņas, lai saglabātu CD formātā un grāmatu lappusēs.

Varam sev pajautāt, - vai būs vēlreiz tāds notikums, tāda apstākļu sakrītība, ka tauta spēs saliedēties un vienosies kopīgai rīcībai – nesavtīgi, pašizliedzīgi kā 13. janvāra manifestācijā un barikāžu laikā? Mana atbilde ir, ka patiesas vajadzības brīdī vienmēr būs cilvēki, kuriem pietiks drosmes iestāties par tautai svarīgām lietām.

Atmodas, īpaši barikāžu laiku, pati atceros ar ļoti pozitīvām emocijām, ar gandarījuma izjūtu, ka man laimējās to visu piedzīvot. Būt notikumu virpulī ar sirdi un dvēseli. Ar apjautu, ka liela daļa tautas, pie kuras arī man lemts piederēt, ir gatava cīnīties par kopīgu ideju un labāku nākotni. Valdīja idejiska vienotība starp tūkstošiem cilvēku! Tik daudz labu vārdu, palīdzības piedāvājumu, tādu nesavtību, atsaucību un sirsnību kā tolaik, vairs nepiedzīvošu. Domāju, ka cilvēki bija gatavi pat upurēt sevi līdzcilvēku labākas dzīves dēļ.

2021.gadā man sāpīgi apzināties faktu, ka mūsu mīļajā Latvijā, par kuru pirms 30 gadiem daudzi bija gatavi atdot pat dzīvību, joprojām valda korupcija un valsts līdzekļu izsaimniekošana. Jāklusās ziņas, ka Valsts kontrole norāda

LTF savu misiju – Latvijas valstiskuma ārpus PSRS atjaunošanu – izpildīja, taču nezināja, ko iesākt ar tās rokās nonākušo varu.

Drīz vien uzradās apvienības un partijas, kurās apvienojās cilvēki ar citu vērtību orientāciju. Tie paši cilvēki, kuri bija bijuši gan komunistiskajā partijā, gan LTF, cilvēki, kuriem ir vienalga, kā rindās atrasties, ja vien ir iespējams tikt pie varas. Parasti šādi cilvēki ir rosīgāki, uzņēmīgāki, apsvedīgāki, nekaunīgāki. Viņi vienkārši tādi ir, neatkarīgi no laika un valsts iekārtas. Diemžēl lielākā daļa politiķu pavada savu dzīvi, lai iegūtu varu un pēc tam lai pie tās noturētos. Šī pasaule iekārtota tā, ka visam savs laiks, sava zvaigžņu stunda, savs noriets, arī LTF.

Šāda Atmodas laika manā dzīvē nekad iepriekš nebija bijis un arī vairs nebūs.

uz neefektīvu prokuratūras darbu (paši to nesaprot), ka kāds merkantils tiesu izpildītājs var nesodīti izlikt no dzīvokļa vecu cilvēku un piesavināties naudu, ka ierēdņi par labu atalgojumu var nestrādāt ar pilnu atdevi utt. Domāju, ka pozitīvas pārmaiņas drīzāk iespējamas globālā mērogā. To var veicināt dabā noritēši procesi kā sasilšana vai citas mūsu darbības sekas, vai kāda resursa trūkums, kad galvenā vērtība nebūs ne īpašumiem, ne naudai, ne varai. Tomēr esmu pārliecībā, ka starp mums joprojām ir daudz brīnišķīgu cilvēku, kuri patiesas vajadzības brīdī spējīgi rīkoties gan atbildīgi, gan varonīgi. Prieks par tiem Atmodas laika aktivistiem, kuri arī šodien uztur dzīvu patriotisma garu. Jāapzinās, ka mēs katrs veidojam Latviju. Darot to atbildīgi, ar mīlestību, varam cerēt piedzīvot laiku, kad būsīm apmierināti ar dzīvi savā zemē, savā Latvijā, par kuru stāvējām uz barikādēm 1991.gadā!

Iedegsim svecītes logos 20.janvārī, atceroties traģiskos notikumus, kad OMON iebruka leklīetu ministrijā un apšaudē Rīgā gāja bojā pieci cilvēki!

Lappusi sagatavoja Z.Logina

Noslēdzies rotāšanās konkurss

Kā Baltinavā pavadīja veco un sagaidīja Jauno gadu?

Ingrīda Zinkovska

Aizvadītajā nedēļā, isi pirms Vecā Jaunā gada, kā tautā mēdz teikt, Baltinavas novada dome un žūrijas komisija publiskoja konkursa “Ziemassvētki 2020” rezultātus četrās kategorijās. Pieteikšanos konkursam dome izsludināja aizvadītā gada decembrī, aicinot iedzīvotājus Ziemassvētku tematikā noformēt iestādes, privātmājas, skatlogus, dzīvokļus, lodžijas, logus, pagalmus, laukumus un sētas.

“Šogad baltinavieši ar svētku noformējumu bija īpaši pacentušies, jo gandrīz katru māju rotāja kāda spožu lampiņu virtene vai dekorācija, logos bija iekārti kāds rotājums. Novada iedzīvotāju priekam arī domes ēka un tās priekšplāns šogad bija izgaismots īpaši krāšņi - izgaismota bija ne tikai svētku egle, bet arī košumkrūmi, ēkas sienas. Svētku noskaņu radīja arī izgaismotā Amatnieku centra aka. Lai gan konkursam pieteicās 11 dalībnieki, žūrijas komisija aplūkoja vai visas novada centrā izdekorētās mājas. Žūrijas komisijā bija iekļauti gan pašvaldības, gan novada jauniešu pārstāvji, gan vizuālā noformējuma lietpratēji,” informē novada pašvaldības sabiedrisko attiecību speciāliste Madara Siliņa.

Žūrijas atziņas

“Saskaņā ar nolikumu konkursā par skaistāko un gaumīgāko noformējumu, žūrijas komisija vērtēja tos objektus, kurus saimnieki bija pieteikuši paši vai kāds bija viņus pieteicis. Bija Baltinavā arī citas ļoti gaumīgi un skaisti izrotātas mājas, kuras konkursā neviens nepieteica. Bet kopumā Baltinava šogad bija ļoti skaista. Man šķiet, kā nevienu gadu! Ņemot vērā, ka pastāvēja pandēmijas ierobežojumi, cilvēki vismaz izgreznoja mājas, ja citādi svētku sajūtas nebija,” secina žūrijas komisijas vadītāja, vizuālās mākslas skolotāja INDRA KEIŠA.

Aicināta raksturot atsevišķus objektus, tostarp pirmo vietu ieguvējus, žūrijas komisijas vadītāja neslēpj, ka pārsteidza Mārtiņa Siliņa māja laukos, kas atrodas tālu no centra. Objekts svētkos izrotāts ar gaumi, nevis pēc principa, kas man ir, to arī sakarinu. “Bija padomāts ne tikai par dzīvojamās mājas izrotāšanu, bet arī saimniecības ēkām, augošo tūju rindu, vārdu sakot, lauku sētas pagalmu kā vienotu veselumu. Arī par krāsu toniēm. Prieks, ka cilvēki mājas rotājuši paši priekš sevis, savam priekam, jo laukos to taču redz un novērtē labi ja tuvākie kaimiņi. Viņu ģimenē aug arī divas mazas meitiņas, kuras ne tikai priecājas par izrotāto māju, bet mācās arī, kā to darīt ar gaumi,” secina I.Keiša.

No laukos esošajām mājām vērtēšanai vēl bija pieteikta Maritas Kušnires māja, kas ieguva 3.vietu. Ar otro vietu žūrija novērtējusi Anitas Ločmeles mājas rotājumus Baltinavā. Žūrijas uzmanību pievērsa skaistas bumbas, kas bija izveidotas no metāla karkasa, rotātas ar lampiņām. Bērnu koka šūpoles ar spuldziņu palīdzību bija izveidotas kā egle. Dominējošie mājas rotājumā bija zaļie un baltie toņi.

Ar skaistiem rotājumiem žūrijas komisiju iepriecina daudzdzīvokļu māja Tilžas ielā 15. Acīmredzot iedzīvotāji te saliek naudiņu, lai katru gadu iegādātos kādu jaunu rotājumu. I.Keiša novērtē Baltinavas Mūzikas un mākslas skolas radošo izdomu svētkos, dekorējot skolas pagalmu ar vairākiem prožektoru izgaismotiem enģeļiem.

“Novada iedzīvotājs Dainis Ločmelis, arī pirmās vietas ieguvējs kategorijā par oriģinālāko dekoru, pie savas darba vietas - angāra, no stieples bija izliecis kamanas, kurās aizjūgts briedis un sež Ziemassvētku vecītis. Dekors bija izgaismots un ļoti liels. Baltinavā svētkos tik liels dekors nekad vēl nebija bijis. Iebraucot centrā no Kārsavas puses, cilvēkiem bija skaists pārsteigums - briedis ar ragavām. Ļoti daudzi nāca šo dekoru skatīties, jo apkārtnē bija daudz pēdiņu nopēdēti. Mans ierosinājums būtu turpmāk ļaut žūrijai izvērtēt visas mājas, kas izrotātas svētkiem. Man, piemēram, kaimiņos dzīvo Circeņu Sandras un Ginta ģimene. Arī viņi nebija pieteikušies konkursam, bet Sandra bija notamborējusi skaistus aplišus un sakārusi kokos rotājumu vietā. Iebraucot Baltinavā no Balvu puses, dzīvo Antonovu ģimene. Visi jau zina, ja Antonovi sadedz lampiņas, tad Ziemassvētki tuvojas. Viņi parasti ir pirmie cilvēki, kas pavēsta par to, ka gads tuvojas

Skolēnu radošie darbiņi. Baltinavas Mūzikas un mākslas skolas telpas rotā skolēnu radošie darbiņi, tostarp, arī uz pelēka kartona no balta papīra, salvetēm veidoti enģeļi.

noslēgumam,” pastāstīja žūrijas komisijas priekšsēdētāja.

Enģeļu motīvs

Baltinavas Mūzikas un mākslas skola gadu mijai izvēlējās enģeļu tēmu. Enģeļi greznoja gan skolas pagalmu, gan telpas. Skolas direktore Marija Bukša stāsta, ka katru gadu mācību gada sākumā, pirmajā pedagoģiskajā sēdē, skolotāju kolektīvs izraugās kādu, kurš būs atbildīgs par skolas rotāšanu svētkos. Skolotāja Loreta Boldāne pati uzņēmusies vadīt skolas un tās apkārtnes izrotāšanu Ziemassvētkos. “Es ņemšu Ziemassvētkus, jo man patīk enģeļi,” skolotāja paziņojusi. Tad nu kolektīvā sprieduši, no kā enģeļus veidot, jo veikalā pandēmijas ierobežojumu dēļ neko nopirkt nevarēja. Sākumā bijusi doma figūras veidot no stieplēm, bet tas būtu pārāk darbietilpīgs process, tādēļ priekšroka dota no finiera grieztām enģeļu figūrām, kas nokrāsotas un izgaismotas ar prožektoriem. Sanāca skaisti! “Ja Balvos rotājumos bija daudz enģeļu, tad Baltinavā, šķiet, citviet nebija, tikai pie mums,” secina skolas direktore.

Ieejot skolas telpās, arī priecē enģeļu dekoru, ko uz pelēka kartona izveidojuši skolas audzēkņi. Daži savus darbiņus paspējuši iesniegt līdz mācības sākās attālināti, citi pēc tam. Enģeļi veidoti mācību stundā “Darbs materiālā”.

Lai apskatītos, apceļo pat kaimiņu novadus

Anitas Ločmeles ģimene katru gadu svētkos izgrezno māju pašu un mazbērnu priekam. Izņēmums nav bijis arī aizvadītais gads. “Paši konkursam nepieteicāmies, jo pieteikšanās uzliek atbildību. Taču kāds mūs bija pieteicis. Ja dēls un vedekla šo lietu atbalsta, tad jau to var darīt. Viņi internetā pasūta rotājumus vai izgatavo tos paši. Mums bija izveidots Ziemassvētku vecītis un Rūķis ragavās. Vienu gadu bija sniegavīrs, izgriezts no bērza ripām, bet pērn dēls sametināja bumbas no metāla stiepiem, ko izrotājām ar spuldzītēm. Pie mājas ābelēs iekarīnu dekorus un vēja zvanus, jo tie man ļoti patīk. Aplam daudz rotājumu nelietojam, lai nav pārāk krāšņi un neizskatās bezgaumīgi,” atklāj skolotāja.

Mājas un pagalma izrotāšana svētkos galvenokārt gulstas uz Anitas un vedeklas pleciem, jo dēls strādā Norvēģijā un atbrauc īsi pirms svētkiem. Ģimenei arī ir tradīcija sasēsties automašīnā un braukt paskatīties, kā svētkiem sapostas mājas un iestādes citos novados un ciemos - Šķilbēnos, Rekovā, Upītē, Kārsavā, Salnavā. Jau iestājoties Adventa laikam, Anita ar mazbērniem vakaros dodas pastaigā pa Baltinavu, lai vērotu, kā iedzīvotāji pošas svētkiem. “Salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem un citām vietām, Baltinava šogad bija ļoti krāšņa,” ir pārliecināta A.Ločmele.

Baltinavas Mūzikas un mākslas skola. Skolas kolektīvs vienmēr izceļas ar radošu izdomu, noformējot skolu dažādiem svētkiem un pasākumiem. Šoreiz noformējumā bija izvēlēts enģeļu motīvs.

Izvērtēti konkursa “Ziemassvētki 2020” pieteikumi

Žūrijas komisija izvērtēja un apkopoja rezultātus 4 kategorijās:

PRIVĀTMĀJAS:

1. vieta - Mārtiņš Siliņš
2. vieta - Anita Ločmele
3. vieta - Agita Zelča
3. vieta - Elina Keiša
3. vieta - Tatjana Bolgarova
3. vieta - Marita Kušnere

ORIĢINĀLĀKAIS DEKORS:

1. vieta - Dainis Ločmelis
2. vieta - Ingrīda Oļņova

DAUDZDZĪVOKĻU MĀJAS:

1. vieta - Tilžas ielā 15

IESTĀDES:

1. vieta - Baltinavas Mūzikas un mākslas skola
2. vieta - Baltinavas vidusskola

Lai gan konkursam pieteicās 11 dalībnieki, žūrijas komisija aplūkoja teju visas novada centrā svētkos izrotātās mājas. Pateicībā par skaistajiem svētku rotājumiem un ieguldīto darbu, žūrijas komisija nolēma pasniegt Pateicības rakstus:

Gunitai un Oļegam Maksimoviem, Ļenai Rauzai un Ērikam Kokorevičam, Solvetai un Andrim Loginiem, Janinai un Aldim Keišiem, Aivaram Nalivaiko, Sandrai un Gintam Circeņiem, Ingai un Jānis Briežiem, Indrai Keišai un Andrim Igaunim, Andrim un Veltai Ločmeļiem, Gatim un Inesei Siliņiem, Antrai un Anatolijam Keišiem, Dagnim un Gintai Keišiem, Jānim Antonovam, Antonijai Tomai, Irēnai Nikolajevai, veikalam “Pie leviņas” (Antoņinai Jevdokimovai), Baltinavas Romas katoļu baznīcai.

Amatnieku centra aka. Svētkos ar spuldzītēm bija izrotāta pat Amatnieku centra aka.

Aizvadīta vēl viena māsēdes nedēļas nogale

Uzsākti 13 administratīvie procesi

No 15. līdz 17.janvārim mūspusē piemēroti sodi no 50 līdz 100 eiro.

Lai samazinātu risku inficēt vienu otru ar Covid-19, valdība noteikusi visiem Latvijas iedzīvotājiem līdz 25.janvārim nedēļas nogalēs (naktīs no piektdienas uz sestdienu un no sestdienas uz svētdienu, laikā no pulksten 22 līdz 5) uzturēties savās dzīvesvietās. Pēc pašreizējās informācijas paredzēta vēl pēdējā komandantstunda šīs nedēļas nogalē (22.-24.janvāri), bet kāda ir Valsts policijas informācija par māsēdes kontroli aizvadītajās brīvdienās mūspusē un Latvijā?

Statistika mūspusē

Kā liecina apkopotā statistika, 15.-17.janvāri mūspusē kopumā pārbaudītas 76 personas, uzsākti 13 administratīvā pārkāpuma procesi, sagatavoti astoņi ziņojumi par administratīvā pārkāpuma procesa uzsākšanu iecirknī, pārbaudītas 53 personas ar apliecinājumiem un konstatēti trīs gadījumi, kas nav saistīti ar ārkārtas situāciju. Proti, kāds autovadītājs brauca alkohola reibumā un bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām, viens – bez OCTA, vēl viens – bez tehniskās apskates. Deviņos administratīvā pārkāpuma procesos piemēroti naudas sodi 50 eiro apmērā, četros – 100 eiro. Vēl pieci administratīvā pārkāpuma procesi uzsākti par pulcēšanās ierobežojumu pārkāpumiem, bet trīs – par atrašanās ārpus dzīvesvietas laikā no pulksten 22 līdz 5. Kā iepriekš, arī šoreiz abās dienās Valsts policijai talkā nāca papildus resursi – pašvaldības policija, Valsts robežsardze un Zemessardze (**kopējo statistiku par mūspusi skatiet rakstam pievienotajās Valsts policijas Balvu iecirkņa sagatavotajās tabulās**).

Statistika Latvijā

Tikmēr visā Latvijā nakti uz sestdienu pārbaudītas kopumā 6621 personas. Lielākoties iedzīvotāji uz ielas atradās

Balvu iecirknis	Pārbaudīto personu skaits	Uzsāktie administratīvā pārkāpuma procesi	Sagatavotie ziņojumi administratīvā pārkāpuma procesa uzsākšanai iecirknī	Pārbaudāmo personu skaits ar apliecinājumiem	Doti preventīvi norādījumi	Citi rezultatīvi rādītāji (nesaistīti ar ārkārtas situāciju)	Iesaistīto darbinieku skaits				Iesaistīto transportlīdzekļu skaits			
							Valsts policija	Pašvaldības policija	Valsts robežsardze	LR Zemessardze	Valsts policija	Pašvaldības policija	Valsts robežsardze	LR Zemessardze
15.01.2021.	53	5	6	42	0	3	8	2	2	2	6	1	0	0
16.01.2021.	23	8	2	11	0	0	6	2	2	2	5	1	0	0
Kopā	76	13	8	53	0	3	14	4	4	4	11	2	0	0

attaisnojošu iemeslu dēļ un 4880 gadījumos personām bija aizpildīti pašapliecinājumi. Taču tika konstatēti arī pārkāpumi. Saistībā ar ārkārtējās situācijas ierobežojumu neievērošanu uzsākti 572 administratīvo pārkāpumu procesi, sagatavoti 163 ziņojumi par administratīvo pārkāpumu uzsākšanu, bet vēl 819 gadījumos iedzīvotājiem doti preventīvi norādījumi. Piemēroti arī sodi. Vienā gadījumā par noteikto pārvietošanās aizliegumu neievērošanu personai piemērots sods 1500 eiro apmērā, kā arī noskaidrots, ka šī persona pirms tam veikusi zādzību kādā konditorejas veikalā. Par notikušo uzsāks kriminālprocess.

Savukārt nakti uz svētdienu pārbaudītas 4858 personas. 3754 gadījumos personas uz ielas atradās attaisnojošu iemeslu

dēļ un bija aizpildīti pašapliecinājumi. 550 gadījumos iedzīvotājiem doti preventīvi norādījumi. Saistībā ar ārkārtējās situācijas ierobežojumu neievērošanu uzsākti 409 administratīvo pārkāpumu procesi un sagatavoti 120 ziņojumi par administratīvo pārkāpumu procesu uzsākšanu. Dažādos gadījumos par konstatētajiem pārkāpumiem personām piemēroti arī sodi 50, 100, 500 un 1000 eiro apmērā. Piemēram, vienā gadījumā par noteikto pārvietošanās aizliegumu neievērošanu divām personām (katrai no tām) piemērots sods 1000 eiro apmērā. Proti, Liepājas pusē nakts laikā tika apturēta automašīna, kurā atradās divas personas. Abas personas sēdēja automašīnas salonā un apgalvoja, ka nezina, kurš ir vadījis automašīnu.

Valsts policijas reids

Konstatē četrus ierobežojumu pārkāpumus

19.janvāri Valsts policijas Balvu iecirknis sadarībā ar laikrakstu "Vaduguns" devās reidā, lai īpašu uzmanību pievērstu ārkārtējās situācijas ierobežojumu ievērošanai tirdzniecības vietās. Proti, vai tiek lietoti un pareizi lietoti mutes un deguna aizsegi, vai pie ieejas tirdzniecības vietās ir izvietotas brīdināšanas norādes apmeklētājiem par Covid-19 ierobežojumiem, kā arī tika pievērstā uzmanība pārējiem ar koronavīrusa izplatību pieņemtajiem ierobežojumiem.

Trīs stundu ilgā izbraucienā tika apmeklēti visi lielākie veikali, kā arī daudzas mazākas tirdzniecības vietas Balvos, Viļakā un Baltinavā. Uzmanība tika pievērstā arī tam, vai nav atvērti un nestrādā, piemēram, skaistumkopšanas saloni, kur pārkāpumi netika konstatēti. Kopumā reidā tika reģistrēti četri ārkārtējās situācijas ierobežojumu pārkāpumi, katrā no gadījumiem piemērojot brīdinājumu. Tie visi bija saistīti ar mutes un deguna aizsega nepareizu lietošanu (trīs gadījumos), bet vienā gadījumā persona šādu aizsegu nelietoja vispār. Jāpiebilst, ka ikdienā bieži var novērot, ka cilvēki ar aizsargmasku aizsedz tikai muti vai tā atrodas tikai uz zoda. Atgādinām, ka aizsargmaskas pareiza lietošana ir tad, kad ar to tiek aizsegta gan mute, gan arī deguns!

Jāpiebilst, lai arī trīs stundu laikā tika konstatēti četri ierobežojumu pārkāpumi, Valsts policijas Balvu iecirkņa amatpersonas stāsta, ka iedzīvotāji kļuvuši krietni apzinīgāki, nekā tas bija sākotnēji. Jebkurā gadījumā Valsts policija atgādina, ka šādi kontroles pasākumi ne tikai mūspusē, bet arī visā Latvijā notiek regulāri. Arī turpmāk Valsts policija, tajā skaitā sadarībā ar citiem dienestiem, pastiprināti uzraudzīs, lai tiek ievērotas ārkārtējās situācijas noteiktās drošības prasības!

Pirmais veikals un jau pirmais pārkāpējs. Reids sākās ar tirdzniecības vietu apmeklēšanu Balvos. Pirmais pārkāpums tika konstatēts jau pirmajā apmeklētajā veikalā – SIA "Bermudi" Partizānu ielā. Tur vīrietis (attēlā), atrodoties veikala tirdzniecības zālē, nepareizi lietoja aizsargmasku – ar to tika aizsegta tikai mute, bet ne deguns. Protams, vīrietis bija neapmierināts, bet administratīvā pārkāpuma protokolu parakstīja un saņēma brīdinājumu. Turpinājumā identiski pārkāpumi tika konstatēti sievietei veikalā "Maks" Pilsoņu ielā un vīrietim tirdzniecības centrā "Planēta". Vairāk Balvos ierobežojumu pārkāpumi netika konstatēti un reids turpinājās Viļakā, kur ar Covid-19 saistīti ierobežojumu pārkāpumi arī netika konstatēti. Savukārt Baltinavā, veikalā "Pietālava" vienai no darbiniecēm piemēroja brīdinājumu par aizsargmaskas nelietošanu. Sieviete gan teica, ka masku bija noņēmusi tikai uz brīdi. Lai vai kā, jāpiebilst, ka visos pārkāpumu gadījumos cilvēki savu vainu atzina un izdarīto nožēloja. To Valsts policija vērtē kā atbildību mikstinošu apstākli.

Fiksē arī citus pārkāpumus. Protams, Valsts policijas darbinieki, pildot savus dienesta pienākumus, pievērsa uzmanību, vai nav arī citu, ar Covid-19 ierobežojumiem nesaistītu likumpārkāpumu. Tā reida laikā tika fiksēti divi ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumi – abi Viļakas novada Medņevas pagasta Semenovā. Proti, tika apturēts attēlā redzamais transportlīdzeklis, kura autovadītājs nebija piesprādzējies ar drošības jostu. Brīdī, kad policijas darbinieki noformēja pārkāpumu, tika apturēts vēl viens autovadītājs par neatbilstošu automašīnas ārējo apgaismes ierīču lietošanu diennakts tumšajā laikā. Abiem autovadītājiem tika izteikts brīdinājums.

Par mutes un deguna aizsega nelietošanu vai tā nepareizu izmantošanu tam paredzētajās vietās piemēro brīdinājumu vai naudas sodu līdz 50 eiro. Jāatceras, ka atbildība ir arī pārdevējam gadījumos, ja klients stāv pie kases un par precī norēķinās bez aizsargmaskas! Jāpiebilst, ka vismaz līdz šim mūspusē pārdevējiem šādi pārkāpumi nav konstatēti.

Lappusi sagatavoja A.Ločmelis

Der zināt!

Cilvēka palīdzība gulbim lielākoties nav nepieciešama

Foto: S.Berziņa

Latvijas Ornitoloģijas biedrība atgādina, ka ziemā gulbji un citi ūdensputni bieži mēdz atpūsties uz ledus, īpaši gadījumos, kad blakus ir neaizsalis ūdens laukums. Līdz ar to gulbim, kurš atrodas uz sniega vai ledus un nav acimredzami savainots, un citiem savvaļas putniem, nav nepieciešama cilvēka vai glābēju palīdzība. Paugurknābja gulbji regulāri lielā skaitā ziemu pavada Latvijā. Ņemot vērā to, ka gulbji ir lieli putni un bieži uzturas cilvēku apdzīvotu vietu tuvumā, bieži tiek saņemtas ziņas, ka iedzīvotāji ir satraukti par gulbjiem, kas izskatās vai uzvedas netipiski. Tomēr gandrīz nevienā no šiem gadījumiem putniem nav nepieciešama cilvēku palīdzība. Tipiskākie piemēri situācijām, kas rada bažas, ir dažādi.

Gulbis sēž uz ledus. Gulbju atpūšanās uz ledus vai uz zemes, īpaši, ja līdzās ir neaizsalis ūdens laukums, ir pavisam parasta parādība. Tas nenozīmē, ka gulbis ir iesalis vai kā citādi apdraudēts. Nekādā gadījumā nevajag kāpt uz ledus, mēģinot gulbi "glābt"!

Ūdens tūlīt aizsals. Ja gulbim šajā vietā vairs nebūs iespējams atrast barību, tas jebkurā brīdī var pārlidot uz citu sev piemērotu vietu, kas var būt gan Latvijā, gan vairāku simtu kilometru attālumā.

Gulbis nelido. Paugurknābja gulbis ir smagākais no Eiropas putniem, pacelšanās un nolaišanās tam sagādā zināmas grūtības. Tāpēc bez īpašas vajadzības tas nelidos, turklāt tas nav īpaši tramīgs no cilvēkiem.

Gulbis ir pelēks. Šogad šķīlušies gulbji ziemā vēl ir pelēkbrūni, taču tie vairs nav mazuļi, kas nespētu par sevi parūpēties.

Gulbis ir palicis viens. Lai gan parasti gulbji ziemā uzturas baros, tas, ka putns ir viens, nenozīmē, ka tas nokļuvis nelaimē. Ticamāk, ka šajā vietā lielam gulbju skaitam nepietiek vietas vai barības.

Gulbis nāk pie cilvēkiem. Tas, ka cilvēki gulbjus bieži baro, ir tos pieradinājis, ka no cilvēka var dabūt barību, taču tas nav izšķirošais gulbja izdzīvošanai. Labāk izvairīties no gulbju barošanas, veicinot to ātrāku pārceļšanos uz vietu, kur tie var sameklēt sev dabisko barību.

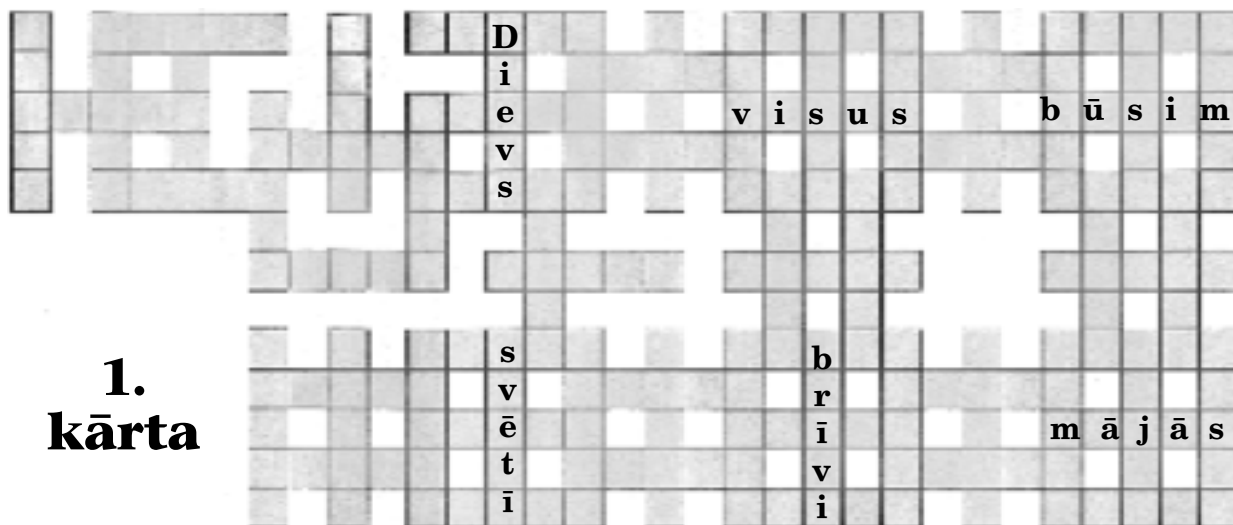
Nevienā no minētajiem gadījumiem nav nepieciešama gulbja glābšana!

Latvijas Ornitoloģijas biedrība aicina sabiedrību atturēties no ūdensputnu barošanas, lai šie putni nepierastu pie kādas konkrētas vietas, paļaujoties uz barības pieejamību un kavējoties doties barības meklējumos uz citām neaizsalušām ūdenstilpēm. Sabiedrības nozīmīga iesaiste putnu aizsardzībā ir novēroto putnu ziņojumi portālā vai mobilajā lietotnē Dabasdati.lv, ko Latvijas Ornitoloģijas biedrība aicina darīt ikvienu pilsoni, kam rūp putnu labklājība, tā palīdzot apzināt putnu sugu populāciju stāvokli Latvijā.

KITĪJA BALCARE, Latvijas Ornitoloģijas biedrības komunikācijas speciāliste

Maģiskie vārdi

Uzdevums: visus maģiskos vārdus ierakstīt krustvārdu mīklai līdzīgā tabulā. Uzvarētāju gaida pārsteiguma balva.

1. kārtā

Alnis - Ansis - asaka - asara - asini - aukla - ausis - ausmā - balss - bites - Ināra - Inese - jauku - kadrs - kaisa - kauja - Kauņa - klepu - kluss - kursi - labāk - laipo - laiva - latos - lauva - lāses - malka - mamma - manas - Māris - naiva - nūjas - pases - pieris - pilis - plēsu - rasas - Rasma - ripot - saber - sakta - samta - saņem - saucu - savas - saule - sejas - sesks - sestā - siens - silta - sistis - skats - skola - slido - steks - stiga - stils - taigā - tiesa - trīce - trīņi - Žanis

Jūsu atbildes tiek gaidītas "Vaduguns" redakcijā, Teātra ielā 8, līdz 10.februārim.

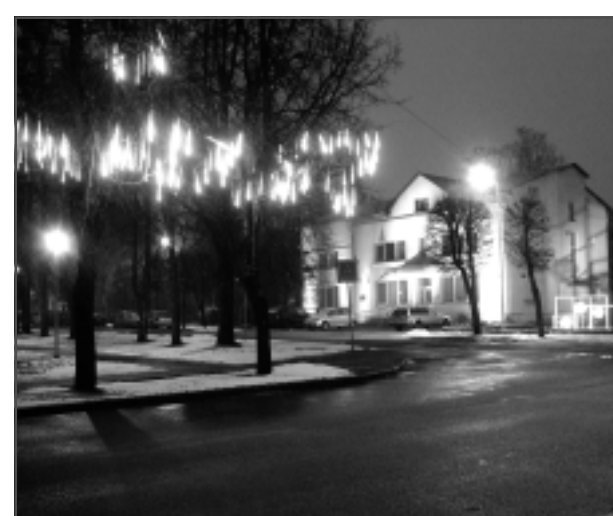
Maģisko vārdu mīklu atrisināja: L.Kriloņa, M.Pretice, J.Pošeika, G.Amantovs, St.Lazdiņš, Z.Pulča (Balvi), A.Mičule (Tilža), N.Mantone (Bērzkālnes pagasts), I.Homko (Medņeva), D.Zelča (Krišjāņu pagasts).

12.kārtā veiksmē uzsmaidīja AGNESEI SMIRNOVAI no Balviem. Pēc balvas griezties redakcijā (līdzīgi ņemt personu apliecinājošu dokumentu).

Foto konkurss

Katra mēneša labākās fotogrāfijas autors saņems balvu. Fotogrāfijas var iesūtīt pa pastu – Balvi, Teātra ielā 8, LV-4501, vai elektroniski – vaduguns@apollo.lv. Pie foto obligāti norādāms vārds, uzvārds (vēlams - tālrunis).

Paldies! "Paldies labiem cilvēkiem par skaistiem svētkiem!" saka Rūdolfs Kozlovs no Balviem.

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Kas mainās sociālajā jomā?

Lielākas algas un pabalsti. Izmaiņas pensiju sistēmā

☐ Minimālā mēneša darba alga normāla darba laika ietvaros būs 500 eiro.

☐ Garantētais minimālais ienākumu līmenis (GMI) tiks paaugstināts no līdzšinējiem 64 eiro līdz 109 eiro pirmajai vai vienīgajai personai māsaijmniecībā un 76 eiro pārējām personām māsaijmniecībā. Trūcīgas māsaijmniecības ienākumu sliekšnis būs 272 eiro pirmajai vai vienīgajai personai māsaijmniecībā un 190 eiro pārējām personām māsaijmniecībā. Maznodrošinātas māsaijmniecības ienākumu sliekšni katra pašvaldība ir tiesīga noteikt ne augstāku kā 436 eiro pirmajai vai vienīgajai personai māsaijmniecībā un 305 eiro pārējām personām māsaijmniecībā, bet ne zemāku par trūcīgās māsaijmniecības ienākumu sliekšni.

☐ Valsts sociālās apdrošināšanas obligātā iemaksu likme būs 34,09% (darba devējam 23,59%, darba ņēmējam 10,50%), pašnodarbinātajam 31,07%.

Vecuma pensija

☐ Tiesības uz valsts vecuma pensiju 2021.gadā būs personām, kuras sasniegušas 64 gadu vecumu, ja apdrošināšanas stāžs nav mazāks par 15 gadiem. Personām, kuru apdrošināšanas stāžs nav mazāks par 30 gadiem, būs tiesības pensionēties priekšlaicīgi, t.i., divus gadus pirms vispārējā pensionēšanās vecuma sasniegšanas. 2021.gadā pensionēties priekšlaicīgi varēs personas, kuras sasniegušas 62 gadu vecumu (no 2014.gada pensionēšanās vecums pakāpeniski palielinās - ik gadu par 3 mēnešiem, līdz 2025.gadā tiks sasniegts 65 gadu vecums).

☐ Noteikti jauni minimālie vecuma pensijas apmēri, kas turpmāk būs atkarīgi no katra personas apdrošināšanas stāža gada. Minimālo vecuma pensiju aprēķinās, minimālās vecuma pensijas aprēķina bāzei 136 eiro (personām ar invaliditāti no bērnības -163 eiro) piemērojot koeficientu - 1,1, un par katru nākamo gadu, kas pārsniedz 15 gadus, kas nepieciešami vecuma pensijas piešķiršanai, apmēru palielinot par diviem procentiem no minimālās vecuma pensijas aprēķina bāzes.

Invaliditātes pensija un apgādnieka zaudējuma atbalsts

☐ Noteikti jauni minimālie invaliditātes pensijas apmēri, kas turpmāk būs atkarīgi no invaliditātes pensijas aprēķina bāzes 136 eiro (personām ar invaliditāti no bērnības -163 eiro):

○ III grupas invaliditātes gadījumā invaliditātes pensija tiek noteikta invaliditātes pensijas aprēķina bāzes līmenī, kas ir 136 eiro, bet personām ar invaliditāti kopš bērnības - 163 eiro;

○ II grupas invaliditātes pensijas apmērs nedrīkst būt mazāks par invaliditātes pensijas aprēķina bāzi 136 eiro (personām ar invaliditāti kopš bērnības - 163 eiro), kurai piemērots koeficients 1,4. Tādējādi II grupas invaliditātes pensijas minimālais apmērs būs 190,40 eiro, bet personām ar invaliditāti kopš bērnības - 228,20 eiro;

○ I grupas invaliditātes pensijas apmērs nedrīkst būt mazāks par invaliditātes pensijas aprēķina bāzi 136 eiro (personām ar invaliditāti kopš bērnības - 163 eiro), kurai piemērots koeficients 1,6. Tādējādi I grupas invaliditātes pensijas minimālais apmērs būs 217,60 eiro, bet personām ar invaliditāti kopš bērnības - 260,80 eiro.

☐ Palielinoties invaliditātes pensiju apmēriem, palielināsies arī atlīdzību par darbspēju zaudējumu, kas noteikti sakarā ar nelaimes gadījumu darbā vai konstatēto arodslimību, minimālie apmēri, jo atlīdzību apmēri nedrīkst būt mazāki par attiecīgajai invaliditātes grupai noteikto minimālo invaliditātes pensiju.

☐ Paaugstināts atbalsts apgādnieku zaudējušiem bērniem (apgādnieka zaudējuma pensijas minimālais apmērs, atlīdzības par apgādnieka zaudējumu minimālais apmērs), nosakot to bērniem līdz septiņu gadu vecumam 136 eiro, bet bērniem no septiņu gadu vecuma - 163 eiro.

☐ Par periodu no 2021. gada 1. janvāra līdz 30. aprīlim pensiju un atlīdzību, kas nosakāmas minimālā apmērā,

izmaksā tajā minimālajā apmērā, kāds bija noteikts atbilstoši normatīvajiem aktiem līdz 2020. gada 31. decembrim, un ne vēlāk kā līdz 2021. gada maijam veic šo minimālo pensiju un atlīdzību pārrēķinu, un starpību izmaksā vienlaikus ar 2021.gada maija mēneša pensiju vai atlīdzību.

☐ Noteikts, ka minimālos pensiju un atlīdzību apmērus pārskatīs ne retāk kā reizi trijos gados.

☐ Atcelts maksimālais izmaksas ierobežojums slimības pabalstam, kas tiek izmaksāts sakarā ar nelaimes gadījumu darbā vai konstatēto arodslimību.

☐ Apgādnieka zaudējuma pensijas izmaksās par iepriekšējo mēnesi. Tās apgādnieka zaudējuma pensijas, kas piešķirtas līdz 2020.gada 31.decembrim un kuru izmaksa nepārtraukti turpinās pēc šī gada 1.janvāra, turpinās izmaksāt par kārtējo mēnesi.

☐ Slimības pabalstu slima bērna, kurš nav sasniedzis 14 gadu vecumu, kopšanas gadījumā izmaksā līdz darba nespējas 30. dienai, ja bērnu kopj traumas dēļ, kas saistīta ar kaulu lūzumu.

Paaugstināti valsts sociālā nodrošinājuma minimālie apmēri

☐ Paaugstināti valsts sociālā nodrošinājuma minimālie apmēri, kā arī personām ar I un II invaliditātes grupu pabalsta aprēķinā piemērojama koeficients no 1,3 uz 1,4. TĀDĒJĀDI JAUNIE PABALSTA APMĒRI IR ŠĀDI:

○ pensijas vecumu sasniegušajām personām, kuras nav ieguvušas tiesības uz vecuma pensiju - 109 eiro mēnesī (līdz šim 64,03 eiro);

○ personām ar invaliditāti vispārējā gadījumā: III invaliditātes grupai - 109 eiro (līdz šim 80 eiro), II grupai - 130,80 eiro (līdz šim 96 eiro), I grupai - 152,60 eiro (līdz šim 104 eiro). Ja persona ar invaliditāti nestrādā, pabalstam noteikta piemaksa pie attiecīgās grupas pabalsta: +30% piemaksa I grupai, +20% II grupai;

○ personām ar invaliditāti kopš bērnības: III invaliditātes grupai - 136 eiro (līdz šim 122,69 eiro), II grupai - 163,20 eiro (līdz šim 147,23 eiro), I grupai - 190,40 eiro (līdz šim 159,50 eiro).

○ bērnam apgādnieka nāves gadījumā: līdz sešu gadu vecumam (ieskaitot) - 136 eiro (līdz šim 92,50 eiro un 106,72 eiro bērnam ar invaliditāti), no septiņu gadu vecuma 163 eiro (līdz šim 111,00 eiro).

☐ No 2021.gada 1.janvāra līdz 30.aprīlim nodrošinājuma pabalsta izmaksa tiks nodrošināta tādā apmērā, kā to noteica normatīvais regulējums līdz 2020. gada 31.decembrim. Savukārt par laiku no 1.janvāra līdz 30.aprīlim Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra (VSAA) veiks nodrošinājuma pabalsta pārrēķinu un nodrošinās starpības izmaksu maijā. Vienlaikus maijā notiks pāreja uz nodrošinājuma pabalsta izmaksu par iepriekšējo mēnesi (šobrīd maksā par esošo), nodrošinot, ka cilvēkam izmaksātais apmērs (starpība par gada pirmajiem mēnešiem) nav mazāks par 2021. gada aprīli piešķirtā nodrošinājuma pabalsta apmēru.

☐ Ņemot vērā, ka tiks paaugstināti valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta apmēri, paaugstināsies arī apbedīšanas pabalsts nodrošinājuma pabalsta saņēmēja nāves gadījumā. Pabalsts ir noteikts mirušajai personai piešķirtā nodrošinājuma pabalsta divkārtšā apmērā. To piešķir personai, kura uzņēmusies apbedīšanu. Lai arī personām ar I un II invaliditātes grupu nodrošinājuma pabalsta apmērs ir atkarīgs no tā, vai persona iepriekšējā mēnesī ir vai nav bijusi nodarbināta, apbedīšanas pabalsta aprēķinā netiek ņemts vērā nodarbinātības fakts, tādējādi sekmējot to, ka ģimenei tiek sniegts maksimāls atbalsts sakarā ar tuvinieka nāvi.

☐ Paaugstināts valsts sociālais pabalsts Černobiļas atomelektrostācijas avārijas seku likvidēšanas dalībniekiem un mirušo Černobiļas atomelektrostācijas avārijas seku likvidēšanas dalībnieku ģimenēm, tas būs 109 eiro mēnesī (šobrīd 100 eiro). No 2021.gada 1.janvāra līdz 2021.gada 30. aprīlim valsts sociālo pabalstu piešķiršana izmaksās tādā apmērā, kā to noteica normatīvais regulējums līdz 2020.gada 31.decembrim (proti, 100 eiro apmērā), savukārt pārrēķinu un valsts sociālā pabalsta starpības izmaksu par periodu no 1.janvāra līdz 30.aprīlim VSAA nodrošinās līdz 2021.gada 1.jūnijam.

☐ Par bērniem ar invaliditāti, neatkarīgi no tā, vai bērns turpina mācības pēc 15 gadu sasniegšanas, tiks turpināta

ģimenes valsts pabalsta izmaksa līdz bērna 20 gadu vecuma sasniegšanai. Arī šim pabalstam noteikts pārejas periods - to piešķirs par periodu no 2021.gada 1.janvāra un izmaksās ne vēlāk kā līdz 2021.gada 1.aprīlim.

☐ Līdzšinējo divu gadu pēcapopcijas uzraudzības termiņa vietā ir noteikts, ka bērna, kurš adoptēts uz ārvalstīm, pēcapopcijas uzraudzība ilgs līdz bērna 18 gadu vecumam. Turklāt pirmos divus gadus pēc adopcijas apstiprināšanas tiesā, Labklājības ministrijā (LM) pēcapopcijas ziņojums jāiesniedz divreiz gadā, katru nākamo gadu - reizi gadā.

Sociālās garantijas bāreņiem

☐ Paaugstinātas sociālās garantijas bāreņiem un bez vecāku gādības palikušiem bērniem. Vienreizējs pabalsts patstāvīgas dzīves uzsākšanai bāreņiem un bez vecāku gādības palikušiem bērniem būs 218 eiro, savukārt personām ar invaliditāti kopš bērnības - 327 eiro. Grozījumi paredz arī pabalstu ikmēneša izdevumiem, ja cilvēks sekmīgi mācās - 109 eiro mēnesī, savukārt personām ar invaliditāti kopš bērnības - 163 eiro mēnesī. Palielināts arī pabalsts sadzīves priekšmetu un mīkstā inventāra iegādei. Tagad tas noteikts 820,05 eiro apmērā.

☐ Asistenta pakalpojuma pašvaldībā sniedzējiem atlīdzība par vienas pakalpojuma sniegšanas stundu noteikta, ņemot vērā minimālo algu, kāda tā būs no 2021.gada 1.janvāra (500 eiro), jo, saskaņā ar darba likumdošanu, darba samaksa nevar būt zemāka par minimālās algas apmēru.

No šī gada 1.aprīļa

Paredzēts noteikt vienotus mājokļa pabalsta piešķiršanas principus un saturu. Būs noteiktas izdevumu pozīcijas, kuras tiks piemērotas mājokļa pabalsta apmēra aprēķināšanai. Ministru kabinetam noteiks minimālās normas šim izdevumu pozīcijām, kā arī mājokļa pabalsta apmēra aprēķināšanas, piešķiršanas un izmaksas kārtību. Izdevumos iekļaujami visi siltumenerģijas avoti apkures nodrošināšanai, tajā skaitā cietais kurināmais; turklāt mājokļa izdevumos iekļauti arī telekomunikāciju un interneta izdevumi, ņemot vērā to aktualitāti šajā un, visticamāk, arī turpmākajā laikā. Pašvaldībām dots deleģējums saistošajos noteikumos noteikt labvēlīgākus nosacījumus izdevumu pozīciju normām.

No šī gada 1.jūlija

☐ Tiek ieviests minimālais valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu objekts 1500 eiro ceturksnī (500 eiro x 3 mēneši). Tas nozīmē, ka ceturksnī par darba ņēmēju jābūt nomaksātām valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām vismaz 511,35 eiro (500 x 34,09% x 3). Personai tiek summēti visi ienākumi, no kuriem veiktas valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas. Starpību no saviem līdzekļiem maksā darba devējs vai vairāki darba devēji proporcionāli darba ņēmēju ienākumiem un nodarbinātības periodam.

☐ Autoratlīdzības izmaksātājs ietur 25% no autoratlīdzības. No tā 80% tiek novirzīti autoratlīdzības saņēmēja sociālajai apdrošināšanai (pensiju apdrošināšanai, invaliditātes apdrošināšanai, maternitātes un slimības apdrošināšanai, veselības apdrošināšanai un vecāku apdrošināšanai), bet 20% - iedzīvotāju ienākumu nodoklim. Ja persona saņem tikai autoratlīdzību un tās apmērs par pusgadu nesasniedz minimālā valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu objekta apmēru, tad autoratlīdzības saņēmējam no autoratlīdzības un minimālā valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu objekta starpības jāveic 10% pensiju apdrošināšanai.

Apsveikumi

Lai Kungs tevi svētī un lai tevi sargā!
Lai Kungs dara gaišu savu vaigu pār
tevi un lai ir tev žēlīgs!
Lai Kungs pievērs tev savu vaigu
un lai dāvā tev mieru!

(Skaitļu 6, 22-27)

Lai katrs jauns rīts atnes ko nezināmu... Lai katra
diena steidz satvert un piepildīt to. Lai vakars atalgo
ar prieku un mieru par paveikto!

Sirsniņi sveicam Jūs, prāvest **Oļģert Misjūn,**
dzimšanas un vārda dienā!

Pateicībā, sirsnībā un cieņā - Augustovas draudze

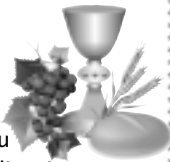

Lai Jūsu vārdu gaišums, sirdsskaidrā dedzība
Liek zaļot zelta graudiem šai Kristus līdumā,
Lai spēks un veselība ik dienas skanēt liek,
Mūs Kristus ceļā vadīt un gaismā piepildīt.

Dziļā cieņā un pateicībā sveicam prāvestu
Oļģertu Misjūnu dzimšanas un vārda dienā!

Lai Dievs Jūs svētī un dod veselību, spēku.

Patiesā cieņā - Krišjāņu draudze

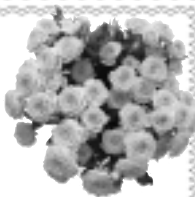

Lai Tev vienmēr laime,
Dzīvesprieks un radu saime,
Veselība, radošs gars,
Neizsīkstošs darba spars.

Sirsniņi sveicam **Aiju Ivanovu**

skaistajā dzīves jubilejā!

Krusttēvs ar ģimeni, E.Vizule ar ģimeni

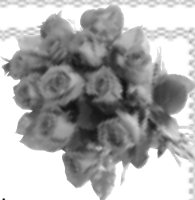

Kā dzidrā avotā Tu gados spēku smēli
Un pāri aizām sevi gadu kalnā cēli,
Lai dzīves bagātību dvēselīte sargā,
Lai pietiek spēka puteņos un ziemā bargā.

Sirsniņi sveicam skaistā gadu mijā

Staņislavu Pužuli Viļakā! Novēlam, lai katrs rīts
Tev sākas ar prieku sirdī, gaišām domām, veselību.

L., V., I., N.Slišāni Viļakā

Pērk

Z.s "Strautiņi"
iepērk **mājlopus.**
samaksa tūlītēja. Labas cenas.
Tālr. 29411033.

**IEPĒRK
MĀJLOPUS**
-AUGSTAS CENAS
-SAMAKSA TŪLĪTĒJA
-ELEKTRONISKIE SVARI
tel. 27777733
www.galasparrade.lv

SIA "RENEM"
iepērk
**jaunlopus,
aitas, liellopus.**
Elektroniskie svāri.
Augstas cenas! Samaksa skaidrā
naudā vai ar pārskaitījumu.
Tālr. 26447663, 26373728
vai uz e-pastu:
re-nem@inbox.lv
Zvaniet - cenas mainās katru nedēļu.

Pērk mežus, cirsmaš.
Tālr. 29419597.

SIA "Senlejas" iepērk liellopus,
teļus. BIO liellopiem augstas cenas!
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 62003939.

Pērku meža, lauksaimniecības
zemi. Tālr. 29386009.

Dažādi

Vēlos irēt 2-3-istabu dzīvokli.
Tālr. 28726977.

Līdzjūtības

Kā dziju kamols mūžs ir saritināts,
Kur dzipari visdažādākie mirdz.
Ja spētu kāds tos atkal atšķetināt,
Tad vidū būtu vecmāmuļas sirds.
(L.Vāczemnieks)

Bērniņas atmiņas mums visiem
saistās ar vecmāmiņu. Ar viņas mīlo
smaidu, garšīgajām pankūkām un
neatkārtojamo ievāriņumu. Ar mierīgo
skatienu uz mūsu nedarbiem. Ar
vārdos neizsakāmo prieku par
māzberniem un mazmāzberniem.
Mūsu patiesa un klusa līdzjūtība
Kārļa ģimenei, pavadot
VECMĀMIŅU mūžībā.
Daudzdzīvokļu mājas kaimiņi
Rekovā

Tavu dvēseli eņģeļi uz spārnēm tur,
Ar mīļiem vārdiem lielo sāpi vieglāk
bur.

Lai tavi mīļie var tālāk doties -
Par visu labo tev pateicoties.
Izsakām visdziļāko līdzjūtību **Jānim
Sirmačam, dēlu ģimenēm,
Astrīdai, Dailas, Zandas, Sarmītes
un Rudītes ģimenēm,** mums
visiem mīļo **MARUTU SIRMAČU**
Dieva valstībā pavadot.
Nicecku, Supes ģimenes

Tik agri tev satumsa vakars,
Tik agri tev dusēt bij' iet,
Un mīļajiem taviem pie kapa
Tik agri bij' asaras liet. (E.Drēziņa)
Lai klusa un patiesa līdzjūtība
**māsām Astrīdai Borisai, Sarmītei,
Rudītei un pārējiem tuviniekiem,**
mīļo **MARUTU** mūžības ceļā
pavadot.
Alda, Geņa

Mums zināms ir tāds neliels vārdiņš:
- Turies!

Ko saka tad, kad lieki citi vārdi,
Kad ceļā pēkšņi uznākusi tumsa,
Uz pagātni ir aizcirtušies vārti.
Esam kopā **Guntaru Sirmaču un
tuviniekiem,** pavadot mūžībā mīļo
mammu **MARUTU.**
BAV klasesbiedri

Klusiem soļiem māmuliņa
Mūžam durvis aizvērusi,
Ne vārdiņa nebūduši,
Skumjas sirdī atstājuši.
(V.Kokle-Liņiņa)

Skumju brīdī esam kopā ar **Andri
Loginu un viņa tuviniekiem,**
pavadot māti **ANELI LOGINU**
mūžības ceļā.
Ērika, Ādolfs

Pārdod

Pārdod malku. Piegāde.
Tālr. 29419597.

Pārdod lopbarībai: burkānus,
kartupeļus, puscukurbietes,
cukurbietes, graudus.
Tālr. 25442582.

Man nogura dvēselīte,
Šai saulē dzīvojot.
Dod, Dieviņi, vieglu dusu
Baltā smilšu kalniņā.

Kad mūsu kaimiņa **PĒTERA ĀŽA**
dzīves ceļš aizvijies debesu
valstībā, izsakām dziļu līdzjūtību
piederīgajiem.
Ciemata ielas 3. mājas kaimiņi un
Lonija

Pateicība

Sirsniņa pateicība radiem, draugiem, kaimiņiem, darba
kolēģiem, bijušajiem klasesbiedriem, Balvu novada domei un
pašvaldībai, prāvestam Staņislavam Prikulim par līdzjūtību un
atbalstu mūsu sāpju brīdī.

VITĀLIJA MAMMA UN MĀSA AR ĢIMENI

Kas mainās sociālajā jomā?

*Sākums 11.lpp.

Lielākas algas un pabalsti. Izmaiņas pensiju sistēmā

□ Īpašās kopšanas pabalsta un pabalsta transporta izdevumu kompensēšanai personām ar invaliditāti vai personām, kuras kopj bērnu ar invaliditāti un kurām VSAA izmaksā invaliditātes pensiju, valsts sociālā nodrošinājuma pabalstu invaliditātes gadījumā vai piemaksu pie ģimenes pabalsta par bērnu ar invaliditāti, piešķirs bez personas iesnieguma, tikai pamatojoties uz Veselības un darbības ekspertīzes ārstu valsts komisijas sniegto informāciju par personai noteiktajām medicīniskajām indikācijām.

o Personām, kuras saņem ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu pašvaldību un privātajos sociālās aprūpes centros (turpmāk – SAC), izņemot gadījumus, kad personas pakalpojuma saņemšana SAC tiek finansēta no valsts pamatbudžeta, piešķirtā īpašās kopšanas pabalsta izmaksa netiks pārtraukta.

□ Palielināts pabalsts par aizbildnībā esoša bērna uzturēšanu - līdz septiņu gadu vecuma sasniegšanai 215 eiro mēnesī (šobrīd 107,50 eiro), no septiņu līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 258 eiro mēnesī (šobrīd 129,00 eiro).

Covid-19 atbalsta pasākumi

□ No šī gada 1.janvāra līdz 30.jūnijam sociāli apdrošinātajai personai ir tiesības uz slimības palīdzības pabalstu (60%

apmērā no personas iemaksu algas) pie šādiem nosacījumiem:

o vienam no bērna vecākiem (vienam no adoptētājiem, kura aprūpē un uzraudzībā pirms adopcijas apstiprināšanas tiesā ar bāriņtiesas lēmumu nodots adoptējamais bērns, audžuģimenes loceklis, kurš noslēdzis līgumu ar pašvaldību, aizbildnim vai citai personai, kura saskaņā ar bāriņtiesas lēmumu bērnu faktiski kopj un audzina), ja šī persona nevar strādāt attālināti un aprūpējamais bērns ir vecumā līdz 10 gadiem (ieskaitot) vai bērns ar invaliditāti līdz 18 gadu vecumam un ja bērns ar Covid-19 infekciju saistīto apstākļu dēļ nedrīkst apmeklēt pirmsskolas izglītības iestādi vai mācības vispārējās izglītības programmā notiek attālināti;

o personai, kas ir atbalsta persona personai ar invaliditāti no 18 gadu vecuma, kurai pašvaldība piešķirusi dienas aprūpes centra vai dienas centra pakalpojumu un kura ar Covid-19 infekciju saistīto apstākļu dēļ nedrīkst apmeklēt dienas aprūpes centru.

□ Līdz šī gada 30.jūnijam akūtu augšējo elpceļu infekcijas gadījumā par pirmajām 3 darbnespējas dienām tiks izsniegta darbnespējas lapa B un izmaksāts slimības pabalsts.

□ Līdz šī gada 30.jūnijam darba nespējas lapu apmaksā no pirmās darbnespējas dienas ar Covid-19 saistītajos gadījumos un esot karantinā.

□ Līdz šī gada 30.jūnijam pagarināts termiņš, kādā Covid-19 un karantīnas gadījumā tiek izmaksāts slimības pabalsts no pirmās darbnespējas dienas.

□ Pagarināts termiņš, kādā slimības pabalsta periodā neieskaitīs periodu, kurā persona slimo ar Covid-19 vai atrodas karantinā.

□ Pagarināts bezdarbnieka palīdzības pabalsta izmaksas periods līdz šī gada 30. jūnijam. Līdz ar to cilvēki, kuriem piešķirtā bezdarbnieka pabalsta izmaksas periods beidzas 2020.gada 12. martā vai vēlāk un kuri sakarā ar Covid-19 izplatību izsludinātās ārkārtējās situācijas apstākļiem turpina būt bezdarbnieka statusā, var pieprasīt bezdarbnieka palīdzības pabalstu, kuru piešķir no nākamās dienas pēc tam, kad beidzas bezdarbnieka pabalsta izmaksas periods, uz laiku, kas nav ilgāks par četriem mēnešiem.

□ Pagarināts termiņš līdz šī gada 31.decembrim, kad bezdarbnieka pabalsta izmaksu aptur, ja bezdarbnieks iegūst darba ņēmēja vai pašnodarbinātā statusu uz laiku līdz 120 dienām.

□ Pagarināts termiņš līdz šī gada 30. jūnijam, ja cilvēks, kuram bezdarbnieka statuss piešķirts 2020.gada 12.martā vai vēlāk, darba attiecības izbeidz pēc paša vēlēšanās, bezdarbnieka pabalstu piešķir no dienas, kad tā iesniegusi iesniegumu par bezdarbnieka pabalsta piešķiršanu.

Indekss
3004

Vaduguns
IZNĀK OTRDIENĀS, PIEKTDIENĀS
IZDEVĒJS
SIA "BALVU VADUGUNS"
Nodokļu maksātāju apliecības Nr.
LV43203002982

REDAKCIJAS ADRESE
TEĀTRA IELĀ 8
BALVOS, LV-4501
NORĒĶINU KONTS
A.S. SEB BANKA
Nr. LV21UNLA0024000467345,
kods UNLALV2X

Publicitāte materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.
Par faktu, skaitļu pareizību, kā arī par sludinājumu tekstiem
atbild to autors.

**REKLĀMA,
SLUDINĀJUMI**
D.Dimitrijeva
T. 64507018
26161959

REDAKTORS E.GABRANOVS - T. 29360850
ŽURNĀLISTI: S.KARAVOIČIKA; ZLOGINA,
IZINKOVSKA, M.SPRUDŽĀNE, I.TUŠINSKA,
A.LOČMELIS - T. 26555382
KOREKTORE S.GUGĀNE
GRĀMATVEDE S.BĒRZIŅA - T. 25908200
ŠOFERIS A.KIRSANOVS - T. 27870730
Tālrunis-autoatbildētājs - 64520961

e-pasts: vaduguns@apollo.lv
mājaslapa: vaduguns.lv

Datorsalikums-
SIA "Balvu Vaduguns",
G.LIELMANIS
Iespējamais SIA "Latgales
Druka", Rēzeknē,
Baznīcas 28
TIRĀŽA - 3001

